

Humanizmas Gertr. Fort raštuos

Rašytojos 80 m. amžiaus proga

DR. A. ŠEŠPLAUKI S, New York, N. Y.

Nedaug tėra rašytojų, kurie savo raštuose taip darniai, su tokia augšta stiliumi kultūra ir su tokia dvasiniu subtilumu sugebėję jungti tautines ir religines problemas, kaip Gertrūda von Le Fort. Šiomis dienomis šiai iš prancūzų bei italų protėvių kilusiai vokiečių rašytojai suėjo 80 metų amžiaus. Savo gyvenimo bei kūrybos kelią ji susirado kaip konvertitė: į katalikybę ji perėjo 1925 m. Tam žygiui ji ruošėsi jau žymiai anksčiau ir tai rodo jos Himnai Bažnyčiai, paskelbti 1924 m.

Kilusi iš Vakarų Vokietijos, Westfalijos, rašytoja kurį laiką gyveno Genevoj, Romoj, Bavarijoj, paskutiniojo karo metu — Šveicarijoj, dabar gyvena Oberstedorfe, Alpių kalnų papėdėje, kur galbūt nevienam iš mūsų teko būti. Ligi pat gilaus amžiaus rašytoja pėsiklio kūrybinga, net beveik kiekvienais pastaraisiais metais išleisdama po kūrinių. Pati būdama kilusi iš senos hugenotų giminės, kuri dėl tikėjimo persekiojimų bėgo iš Prancūzijos, Le Fort ir savo 1950 metais išleistoje eilėse Benamiams įrašė šiuos žodžius, taikomus šių dienų tremtiniams:

Dar didelė meilė gyvena seniai paliktuosiuos namuos — juos mums Dievas užrašė, ir to rašto nieks neištrins.

Rašytojos linkėjimai lietuviams

Mūsų visuomenė Lietuvoj nebūvo arčiau supažindinta su Le

Fort raštais, tačiau kas studijavo literatūrą, žinojo jos raštų vertę, jos modernišką, augštos kultūros stilių, tų raštų gilų dvasingumą, simboliškumą. Jos 80 metų amžiaus proga pasveikinta, rašytoja siunčia geriausius savo linkėjimus plačiam pasauly pasklidusiems lietuviams išsilaiykti dvasinėse viršūnėse, pajusti gilesnę benamio gyvenimo prasmę ir turėti didelę viltį, kur ji jau atrodo bebėgantianti blėsti ir gesti, nes augštesnioji „malonė, meilė ir galia daro stebuklus, jei tik lavinama kantrybė, kuri nugali skilimus“. Lietuvių tauta, jei nebuvusi arčiau žinoma, tačiau ji daug girėdėjusi apie jos žmones, palikusius savo kraštą, kai žymi jų dalia kaip tik buvo apsigyvenusi jos kaimynystėj — Alpių kalnų papėdėje.

Rašytoja mano, kad jos raštai ir tų raštų idėjos galėtų būti mieliai pasisavintos ir lietuvių, kurie taip artimai sutapę su Vakarų kultūra. Tie raštai dabar gan gausiai verčiami į prancūzų bei anglų kalbas. Kai kurie jų, kaip Paskutinioji priešefoto, nagrinėjami net Amerikos mokyklose.

Nuo himnų iki beletristikos

Kaip teisingai pastebi prof. J. Nadleris, Gertrūda von Le Fort savo kūrybinį darbą pradėjo meniniu išpažinimu, o paskum ejo prie išsakymo. Himnai Bažnyčiai (1924) ir tėvynei (1932) kaip tik ir buvo tas išpažinimas, nors tame tarpe jau

brendo ir išsiskakymas, beletristinis vaizdavimas. Savo ekspresyvu tie himnai primena šv. Ambrozijų, Klopstoką, Hoelderliną, Claudelį. Čia prabyla amžinybės simboliai, čia girdime psalmės tono alsavimą. Tie simboliai kaip „tūkstantmečiai ažuolai“, ir priešų kerštas tik „kaip juokas“. Tautos, dieviškai gali pasidavę, nusiramina. Tapa didžios augštesniaja prasme. Net ir rašytojos tėvynės himnai nėra nacionalistiniai, bet tautą kelia į augštesnias dvasias, dieviškos sąmonės sritis. Tik tokia kaimynams neįsipyksta.

Augštesnės vertės humanizmas

Gertrūdos von Le Fort raštų humanizmas nėra anas kasdieninis, lygstama etika pagrįstas, bet sukilintas, sudievinatas. Jis pastatytas ant minėtų himnų pagrindo. Jau pirmajame savo romane „Veronikos skarotė“ (1928) rašytoja simboliškai rodo kelis veikėjų tipus, kur senolė atstovauja klasiškiam humanizmui, kurio tragika ta, kad žmogiškume žmogus atbaido negali rasti, kad augštesnioji malonė turi jį pagauti ir atvesti prie ramybės poilais. Be abejo, ir šiame romane gali me žiūrėti rašytojos autobiografinių bruožų, bet jie įgyja ir visuotinės reikšmės. Simboliškai kalbant, Veronikos skara reiškia atsispindėjimą sieloi viso to, kas kilnesnio, augštesnio, nežemiško. Augštesnioji malonė kaip tik dažniausiai nušviečia silpnę, mžybę. Tai rodo antroji romano dalis, Angėlų vaikinikas, parašytas jau 1946, po šio karo. Aukodamas veikėja čia bando eiti net iki kraštutinumo, bet pagaliau tos aukos iš jos nebereikalaujama.

Kaip naturalūs humanizmas ar net herozizmas gali suklypti paskutinę didelio gyvenimiško bandymo valandą, rodo Paskutinioji priešefoto (1931). Jau, silpnutė vienuolė karmelitė tampa tikėimo heroje, kai to niekas nesitikėjo. Bet nepasmerkim ir tų, sako rašytoja, kurie, tos augštesnės malonės nesulaukę, suklyptų vien tik dėl žmogiškos silpnybės: verčiau dėkim visas pastangas anai malonei išprašyti. Kitam savo veikale, Popiežius iš geto, rašytoja simboliškai primena, kad kova eina ne tik tarp žemiškos ir dangiškos galios, bet ir kiekvienoje sieloj, ir kad visi priešinamės Kristui.

Kiti rašytojos raštai, Magdeburgo vestuvės ir Jūros teismas, rodo, kad vien natūraliniu humanizmu bei teisingumu dalykai neišsprendžiami, kad labai dažnai dar reikia meilės, kuri kaip tik nugali įgimtas ydas. Tokia, sakysim, yra motiniška meilė.

Moters reikšmė augštesniajam humanizmui

Nepaprastą moters reikšmę Gertrūda von Le Fort išskėlė augštesniajam humanizmui suprasti. Jos trijų dalių veikalas Amžinoji moteris (1934) nagrinėja moterį ne biologine ar psichologine, bet kaip tik augštesniaja simboline prasme. Meta fizine moters vietą ji randa motinų, šventojų, vienišojų, kovojančiojų, kurią Claudel vadina „anima“, o Goethe „amžinuoju moteriškumu“, kuris mu traukia, į kurį kaip tik nusilei džia dieviškoji malonė. Moteritada tampa ana Viešpaties tar naite, kuriai tenka apreiškinti tai ana Goethės mergelė, motkaralienė. Tai nebe viliojan' ir gundanti, bet mylinti ir gelbtinti moteris.

Dievas visada įieško žmogaus; tik reikia mums būti par save, kai Jis ateina, ir tik reikia jį pasikviesti, kai jis pasibeldžia. — Herm. Bahr

Kultūrinė kronika

• **„Kovos metai dėl savosios spaudos“.** Šio pavadinimo knygą leidžia JAV LB Čikagos Apygardos Valdyba, Liet. Knygos Klubo talkininkaujama. Tai bus dvylukos studijų leidinys, skiriamas lietuvių spaudos atgavimui 50 metų sukakčiai paminėti.

Studijas yra parašė šie autoriai: K. Avizonis „Rusinio politika“, Vaclovas Biržiška — apie spaudos draudimą teisiniu požiūriu, K. Čeginskas „Lietuvių tautos atgimimo pradmenys“, dr. J. Matusas „Lotyniško raidyno draudimas“, J. Sangaila „Nuo raidžių draudimo iki kalbos naikinimo“, Vaclovas Biržiška „Pastangos spaudos draudimui nugaltėti“, V. Sruogienė — apie knygnešius, V. Širvydas ir dr. J. Prunskis — apie amerikiečių lietuvių spaudos darbus, D. Lipčiūtė-Augienė — apie spaudos draudimo metų grožinę literatūrą, V. Biržiška — apie rusiškiosios raidės talkininkus.

Leidinį sutvarkė redakcinė komisija, kurią sudaro kun. V. Bagdanavičius, dr. P. Jonikas ir J. Švaitas. Įvadą parašė kun. V. Bagdanavičius.

Kaip iš turinio matyti, leidinys duoda dalykinę ir net sintetinę spaudos draudimo laikotarpio apžvalgą. Tad bus geriausias atsakymas mūsų tautos okupantams, kurie rusų nusikaltimus dabar stengiasi paversti dorybėmis.

Norint palengvinti knygos išleidimą, yra renkamos jos prenumeratos (vienos knygos kaina — \$5.00). Prenumeratas siųsti šiuo adresu: Lietuviškos Knygos klubas, 2334 So Oakley Av., Chicago 8, Ill.

Kadangi klubo nariai šią knygą ir taip gaus, tad iš jų prenumeratų rinkti, nereikia.

• **Aidų žurnalo redaktoriai** pereitą sekmadienį buvo susiėvėję į Brooklyną savo metinio pasitarimo. Iš Washingtono buvo atvykę vyr. redaktorius Ant. Vaičiulaitis, iš Baltimorės — A. Nyka-Nilūnas, iš Bostono — dr. J. Girnius. Iš vietinių buvo tėvas L. Andriekus, OFM, ir prof. J. Brazaitis. Posėdis vyko „Darbininko“ redakcijos patalpose.

• **Gen. S. Raštiko** atšiminimų antras tomas jau spausdinamas; pasirodys apie Velykas, turės 700 pusl.

• **Lietuviai dailininkai** peritą sekmadienį surengė Brooklyne parodą, kurios tikslas buvo sukelti lėšų dail. P. Kiaulėno Klubo talkininkaujama. Tai bus dvylukos studijų leidinys, skiriamas lietuvių spaudos atgavimui 50 metų sukakčiai paminėti. Tenai tos parodos reikalui netrukus išvyksta dail. Kiaulėno žmona, Newyorkiečiai dailininkai, rėdėdami labiau pagerbti Kiaulėno atminimą, surengdami parodą, parūpimo katalogui išleisti reikalingą sumą. Kas liks nuo katalogo, bus dedama į bendrą fondą dailininko monografijai išleisti. Parodoje su savo kūrniais dalyvavo šie dailininkai: A. Galdikas, V. K. Jonynas, Bielskus-Elksis, M. Paškevičius, C. Paškevičienė, Pr. Lopė, R. Viešulys, Žoromskis ir Bielopetravičius. Publikos atsilankė gausiai.

• **Prof. Edv. Volterj** prisimename dvigubos sukakties proga: šiemet sueina 100 metų nuo jo gimimo (Rygoje) ir 15 metų nuo jo mirties (1941.XII.14, Kau ne). Tai buvo latvių kilmės kultūrininkas, daug dirbęs dėl Lietuvos. Augštuosius mokslus ėjo Leipceig, Dcrpate, Charkove. Buvo Petrapilio univ. privatdocentas. Etnografiniais ir archeologiniais tikslais apvažinėjo Lietuvą. Prieš 70 metų (1886) išleido su patsiskinimais „Lietuvių katekizmą“ (Daukšos 1595 m.); 1887 m. pasirodė jo aprašymas apie etnografinę kelionę po Lietuvą ir Zemačius; davė du tomu lietuviškosios chrestomastijos (1903 ir 1904 m.), perspausdino postilę, išspausdino Suvalkijos apgyventų vietų sąrašą. Dar spaudos draudimo metu išleido Vaičiūlio padarytą Puškino „Sykščiojo raitelio“ vertimą. Petrapilyje bendravo su lietuvišiais studentais. 1920 metais persikėlė į Lietuvą ir buvo paskirtas Kauno Miesto muzėjų direktoriumi, Valstybinės Archeologinės komisijos pirmininku, Centrinio Valstybės knygyno vedėju.

• **Aloyzas Baronas** parašė vėlykinių novelių rinkinį **Valandus ir amžiai**. Jis susitarė su Lietuviškos Knygos klubu dėl jų išleidimo. Rinkinyje turi dešimt religinių pasakojimų.

• **Dr. V. Jaskievičius**, profesorius Fordhomo universitete, atstovavo Pedagogikos mokslų atstovų suvažiavime Chicagoje.

Gertrud von Le Fort

ADVENTAS

Ir tavo Balsas kalbėjo:

Giedokit apyaušrio metą, giedokit tyliai, tyliai

į pasaulio tamsiąją aują.

Giedokit suklupę, giedokit kaip šyduos,

giedokit kaip laukiančios moterys gieda:

Nes tapo trapus, kurs stiprus, kapo mažas tas,

kurs Begalinis, malonus, kurs Galingasis, nuolankus —

kurs Kilmingasis,

Jam vietos gana kambarėjų Mergelės: Jo sostas bus

ant jos kelių — ir garbė jo lopšinė daina.

Štai, dienos, ekstatas pagautos, keltis

nenorį, ir žemės naktys iš pagarbos

patamsėjo:

Aš uždegsiu šviesą, o Siela, aš Džiaugsmą uždegsiu visuose

tavo žmogystės kampuose:

Tebūnie pasveikinta ta, kuri Viešpatį laiko.

Vertė A. Tyruolis

• **Svietimo reikalai, JAV LB** Centro Valdyba įvairius švietimo reikalus svarstė savo posėdy. Juos referavo narys švietimui Ig. Malėnas. Buvo nutarta:

a) Programų reikalai. Konstatavusi, kad programos turėti yra gyvas reikalas, CV pavedė nariui švietimo reikalams surinkti atskirose apygardose bei apylinkėse ir mokyklose pasigamin-tas programas, duoti jas peržiūrėti kompetetingiems asmenims ir po to skelbti JAV lituanistinėms mokykloms. Jei tokias programas tebtų galima skelbti tik laikinųjų programų vardu, tai nedelsiant rūpintis ir tobulėsių programų ruošimbu.

b) Vadovėlių reikalai. CV prašo narij švietimui parengti lituanistinėms mokykloms reikalingiausių vadovėlių planą, kurį būtų galima vykdyti atskirų pažėgesnių LS apygardų ir apylinkių tautos būdu.

c) Mokinių skaitinių reikalai. CV prašo narij švietimui pasiūlyti sudaryti lietuviškų skaitinių sąrašus atskirų skyrių ir klasių mokiniams.

d) Bendradarbiavimo reikalai. Rasdama, kad atskirų LB švietimo organų ir institucijų bendradarbiavimas gali prisidėti prie sėkmingesnio švietimo reikalų išsprendimo bei tvarkymo, CV prašo narij švietimui daryti visa, kad toks tarpusavio bendradarbiavimas nuolat gyvintų ir intesyvėtų.

• **Stasys L. Fabian**, lietuvis išradėjas, miręs š. m. spalio 22 d. Sherman Oaks, Calif., aprašomas „Lietuvių Dienose“. Jis buvo gimęs 1894 m. Telšiuose. Chemijos ir elektros inžinerijos studijas baigęs Peterburge, atvyko į JAV 1914 m. ir dar gilinio chemijos studijas De Paul universitete Chicagoje. Perėjęs į statybos ir investavimo verslą jis turėjo 60 tarnautojų. 1932 metais jis išrado gaminių, vadinamą Safe-T-Seal, kurio dėka elektros srovė galėjo būti taip izoliuota, kad į ją neveikė jokios aplinkos įtakos per ilgą laiką. Tas gaminys dabar plačiai naudojamas ir yra patentuotas.

• **Kua. dr. Paulius Ragžinskas**, dabar profesorius Tollimos universitete Kolumbijoje, rašo ispanų kalba studiją — Lietuvos renesansas Marijos Pečauskaitės kūryboje. Autorius būtų dėkingas, jeigu kas atsistų ar rengiamų studijų apie Mariją Pečauskaitę. Panaudojęs viską skubiai sugražins. Jo adresas: Rev. dr. Paulius Ragžinskas, Universidad del Tolima, Ap. aereo 613, Ibague, Colombia, S. A.

• **Lietuvių Kalbos draugija** Chicagoje parengs šiuo metu labiausiai svarbių kalbinių klausimų sąrašą ir jį pateiks Liet. Bendruomenės centro valdybai, kuri, tuos klausimus aptarusi su kompetetingais asmenimis, pasiūlys sprendimą. Liet. kalbos draugijos Chicago skyriaus valdybos pirmininku yra A. Dundulis.

• **Dr. A. Snieška** gruodžio 9 d. N. Y. Lietuvių Gydytojų Draugijos metiniame susirinkime skaitė įdomią paskaitą apie plaučių vėžį. Paskaita sukėlė gyvų diskusijų vienu aktualiausių klausimų — būtent: kas yra plaučių vėžio priežastimi. Prelektantas, nurodęs ligi šiolie nusta tytasias priežastis, jų tarpe ypač pabrėžė degutą, kuris atsiranda iš tabako.

Tame pat susirinkime dr. V. Tercijonas padarė pranešimą apie šiemet mirusius lietuvių gydytojus. Jų tarpe yra prof. Andrius Akelaitis, dirbęs pirma Rochester, o vėliau Cornell universitete, pasižymėjęs smegenų tyrinėjime; prof. J. Bagdonas ir prof. Pr. Gudavičius. Draugijos valdyba ir revizijos komisija padarė pereinčių metų veiklos pranešimą. Į naująją valdybą išrinkti visi buvusieji valdybos nariai, išskyrus dr. I. Skeivį, kuris prašėsi atleisti. Todėl naujai išrinktas dr. A. Starkus. Pereitus metus darėvesi ir ateinančiais metais draugijai vadovaus šie gydytojai: V. Tercijonas, St. Daugėla, J. Dičpinigaitis, St. Petrauskas ir E. Mekienė. Pareigomis bus paskirstyta vėliau. Naujoji valdyba pradeda veikti nuo N. Metų. Ateinančiais metais nutarta mėginti dažniau surengti gydytojų pobūvius, nes šiemet vasarą su rengtasis buvo pavykęs ir visiems labai patiko. Susirinkime buvo atvykę narij net ir iš tolimų vietovių, pvz. dr. Slavinskas buvo net iš Monticello, o dr. Kusa — iš Port Jefferson, padarydami nuo 70 iki 100 mylių kelio.

• **Jurgio Jankaus** paskaita Lietuvių bendruomenės suvažiavime Clevelande paliko gilų įspūdį. Jo iškeltos mintys diskutuojamos. Rašytojas kalbėjo:

— Branginų politika, tačiau visas mūsų erzelis keliamas tarši priešrinkimėmis nuotakomis tesiasi metų metus ir tokia nuotakų linkmė atbaido papras tus žmones, todėl jie eina įieškoti rmties bei šilimos kaitur. — Aš pasigendau politinių problemų studijavimo akademinio požiūriu, kuris nešėtų naudos realizuodamasis studijomis ir veikalais, o tokie veikalai svetimos bibliotekose atliktų svarbų darbą. Bendruomenė turėtų sau uždavinį užsibrėžti — pasukti mūsų tremties gyvenimą rmtin ir gilumon. Reikia sustoti ties žmogum, o ne ties jo politiniu biletu.

Iš kitos pusės — lietuviškos pagrindas yra šeima. Pinigų atsiranda pas tėvus vaikų patams, čiucžimo, dailės bei kitokioms pamokoms, bet ne liuanistinų švietimui.

• **Dr. A. Račkus** pats nupiešė labai originalią sveikinimų kortelę: pirmame puslapyje Laisvės varpas su įrašu: „O skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas lisisvė nevertas, kas negina jos“. Viduje — Krekenavos Sv. P. Marija, kurią garbina trys angelai, o jų galvas supa Lietuvos vėliavos spalvos.

B. Pūkelevičiūtė

RUDENS LOPŠINĖ

Labanaktio angelas užpučia žvakę...

Miegok, mylimoji, miegok.

Vakaras šiltas, vėjas švelnus — kloniai dar kvėpia šiandien

nusiktiniais obuoliais.

Supasi mėlynas sambrėškio varpas. Sunkus, lyg didžiulė

širdis. Jo dūzių gaida žema ir vienoda.

Kriūpteli tamsiai raudonas vijoklis — variniai jo lapai nu-

žvanga žemėn smulkiomis pinigais.

Miegok, mylimoji. Rytų bus šalna.

Staiga nušvinta visas miško takas!

Per čezantius lapus atsivėra rugsėjo pilnatis — geltonas der-

liaus mėnuo. Ir blykčioja, ir dunda, atsimušdamas į beržus, lyg

mūšiniškas aukso būgnas. Jo briauna palieka provėžų per visą

mišką —

Tada ir vėl tamsu.

Tiktai šermukšnio uogos žybcioja pro miglą, lyg žarijos.

Mylimoji — miegok:

Šią naktį ateis dar niekad nesapnuotas tavo sapnas ir atneš

tav žydą žvaigždę.

Jo žingsniai bus negirdimi. Jo pėdos šiltos, kaip naujagimio.

Pirmą tavo žvaigždę jis neš abiem delnais pridengęs — kad

nakties vėsa jos neužpūstų.

PRIEŠ AUSRĄ

Aš savo mirtį nokimu, lyg vaisius savo branduolį. Ir sirpstu

su jo drauge.

Mano duona kasdien vis saldėsnė...

Mano delnai sužeidžiami: aš juos atverčiau ašmenims ir bal-

zamui.

Žydį didžiuliai lelijų žiedai — žydi ir skamba, kaip balti var-

pai prieš šventą apeigą.

Rytais pirmieji spindulėdi susinga į mane, lyg jietys. Aš

nubundu iš skausmo ir vėl pagarbiniu sauletekei —

O kai sutemsta — girėžiū tą patį tolimą dundėjimą. Traška

kibirkštys ir aš užuodžiu smalkių kvapą. Augštai, tirstam rūke,

sukasi ir skrieja žvaigždės — raudonai įkaitę kamuoliai. Jų ašys

dyla, jų takai trumpėja ir aš kasdien arčiau linkstu prie žemės,

lyg kviečio varpa, kai pjūties mėnuo arti.

Aš nešioju savo mirtį po širdim, kaip kūdikį.

Mintu medum, lepia žuvim ir riešutais. Saugojusi šiaurės vėjo;

vaikštau tyliai, tarsi atnašaujama.

Keičiasi jauni mėnuliai — krinta vienas paskui kitą ir žvan-

gėdami subyrja mano saujoj.

Kol vieną vakarą iš tolo pasigirsta didelis giedojimas. Tai

mano giminė: tėvai ir motinos, vienturčiai broliai, dvynės mano

seserys ir jaunikaičiai, kuriems aš pažadėta.

Tada aš užsklendžiu duris, smūkau sakus ir kartų kadugį,

kad valanda mane aplenkty.

Nes aš dar neįrėžiau geležyje savo vardo: tik vieną skiemenį,

tik vieną skaitmenį, tik šviesų saulės ženklą.

Prie motinos kapo Sibire
Šią nuotrauką gavo Chicago lietuviai iš Irkutsko apylinkių; moti-
na buvo kilusi nuo Tjtvėnų.

MŪSŲ KALBA

DR. P. SKARDZIUS IR S. BARZDUKAS

100. POLEMIKA IR PASIAIŠKINIMAS

Dr. J. Januškevičius mums rašo:

Draugo š. m. liepos 28 d. priede- "Mokslas, Menas, Literatūra" rusų žodžiai pavartoti netinkama prasme. Prof. P. Skardzius priskiria žodį "napast" prie daktavardžių. Tai klaida. Napast yra veiksmazodžio "napadati" įvykio veiksmo bendratis. Tat reiškia "pulti, užpulti". Nuo napadati sudarytas daktavardis yra "napadenija" - užpuolimas, agresija. Įvykio veiksmas rusų kalboje neturi esamojo laiko. Todėl straipsnyje minėta lytis "napadu" yra būsimąjį laikį ir reiškia "pulsiu". Pagrindinė to veiksmazodžio lytis yra padati eigos ir past įvykio veiksmas.

Red. prierašas. Su dr. J. Januškevičium ginčytis čia nemanome, tik norime parodyti, kaip kartais žmonės nori ginčytis, kaip reikiant neišsiaiškine paties ginčijamojo dalyko. Visų pirma be reikalo daktaras šneka, kad rusų kalboje nėra daktavardžio napast; tik jam reikadati" įvykio veiksmo bendratis. Tat reiškia "pulti, užpulti". Nuo napadati sudarytas daktavardis yra "napadenija" - užpuolimas, agresija. Įvykio veiksmas rusų kalboje neturi esamojo laiko. Todėl straipsnyje minėta lytis "napadu" yra būsimąjį laikį ir reiškia "pulsiu". Pagrindinė to veiksmazodžio lytis yra padati eigos ir past įvykio veiksmas.

Taip pat ir senovinė lenkų kalboje randame napas'e "bieda, nieszczęście". Mūsų senovinė raštų kalboje ir dabartinėse tarmėse pažįstamoji napastis, -jes "priepuolis, nelaimė, negandas" yra paskolina iš gudų ar lenkų kalbos atitinkamo daktavardžio, ne veiksmazodžio. Čia slav.

Parduodama

PUIKI TIKRŲ VILNŲ

IMPORTUOTA ANGLIŠKA IR VIETINĖ MEDŽIAGA VYRŲ IR MOTERŲ EILUTEMS IR PALTAMS

Reguliari \$7.50 vertė vilnonė eilutėms medžiaga tik \$3.95 už jardą

PUIKI RINKINĖ IMPORTUOTA VILNONĖ MEDŽIAGA EILUTĖMS \$4.95 jardas

VILNONĖ PALTAMS MEDŽIAGA vertės nuo \$7.95 iki \$9.50, dabar \$4.95 už jardą

SUTAUPYSITE IKI 50% pirkdami medžiagas užuolaidoms ir baldų apdengimui.

VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS UŽ KIEKVIENĄ PIRKINĮ.

MŪSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKŠTELĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI. KRAUTUVĖ PATOGI - Vėdinama ir erdy

HELFAND'S TEXTILE FABRICS

1210 So. Union Ave. Telefonai: Monroe 6-1210 SEeley 3-8806

Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir sekmadienius, nuo 9:30 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais uždaryta

KALEDŲ SENELIS DUODA PATARIMĄ! DAP. NĖRA VELU ĮSTOTI! KALEDŲ KLUBA (Christmas Club) DABAR

Tai yra nuoširdūs Kaledų Senelio patarimas, kaip pasirūpinti pinigų Kaledų dovanoms. Jo tas patarimas - receptas yra visiems, kad ateinančių metų Kaledos būtų linksmos.

Table with 2 columns: Idedant kiekv. savaitę per 50 savaičių, Gausite pradž. gruodž. mėn. 1958 metų. Rows show prices for 50 ct, \$1.00, \$2.00, \$5.00, \$10.00.

METROPOLITAN STATE BANK 2201 West Cermak Rd CHICAGO 8, ILL. Telef. Virginia 7-6430

priešdėlis na- liet. kalboje buvo paverstas į go-, kaip ir žodyje nemetas, kuris irgi yra kilęs iš gudų namet, ne nametat; iš šios veiksmazodinės lyties mes turėtume nometoti. Nuo seniau mums iš slavų tėra pažįstamas nometas "galvos apdangalas", kuris tik vėliau buvo paverstas į nometas. Taigi daktaras daug ką be reikalo supainiojo. P. S.

KRONIKA

● Rašyt. Prano Penkaičio mirties 25 m. sukaktis pripuola gruodžio 19 d. (miręs Kaune, 1931 m.). Nors mirė palyginti jaunas, 54 m. amžiaus, bet paliko tris stambokus toms savo raštų - autobiografinio pobūdžio, kelionių aprašymų, kritikos dalykų, beletristinių vaizdėlių, draminių kūrinių. Taipgi bendradarbiavo Vilniaus Žiniose, Viltyje. Draugijoje ir kitoje periodinėje spaudoje.

● Pasaulio Lietuvių archyvo ir Knųgų Lentynos rėmimu rūpinasis Kultūros fondas.

● Prof. Vaclo Biržiškos Aleksandronų išleisti susirūpino Kultūros fondas. Tuo reikalu vedami pasitarimai.

KALEDŲ DOVANOS

- Televizijos
● Radijais: importuoti ir vietiniai, AM/FM, nešiojami ir kt.
● Fotografai
● Hi-Fi dailė
● Kalibėjimo aparatai
● Pulkisauriniai, skaitmosi mašinos, plauky džiovintuvai, kavos viduliai, tosteriai, mixmasteriai, automatiskos kėptuvės ir kt. namų apyvokos reikmenys
● Rušomos mašinos
● Elekt. laikrodžiai ir įvairūs kitokie daiktai.
Pigiausiai pirkite ir geriausiai patarnavimą gausite Inž. A. Semėno įmonėje.

L. DAINA TELEVISION sales-service. Sav. Inž. A. SEMENAS 3321 S. Halsted - Clifside 4-5665. Atidara: Kasdien 9-9, sekm. 10-5.

P.&J. JOKUBKA

TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI Papiramas ir Taisyimas 4077 So. Archer Ave. Chicago 32, Ill. - Tel. LA 3-861

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

Precin Photo Studio (Incorporated)

EDVARDAS ULIS, sav. 4058 Archer Avenue Telefonas Virginija 7-248

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokiam prognoz. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba todėl jis tinka visiems, kas kokią kalbą bekalbėtų.

Albumas Lietuva yra gražiausia dovana. Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitiems dovanoti. Išleido ATEITIS. Jį galima gauti: Kaina 6 dol. ATEITIS administracijoje 916 Wiloughby Ave. BROOKLYN 21, N. Y.

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytų!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje - BRIGHTON SAVINGS AND LOAN! Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N 4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave. CHARLES ZEKUS, Sekretorius

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad. ir seštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Trečiad. 9 ryto iki 13 val. ketvirtad. 9 val. iki 5 val. vak.

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus, Lyginimas, dažymas, Elektrinis suliecinimas. Parduodame automobilių dalis. Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" - A. Stanevičius, Sav. 2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.) Telef. PProspect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJUSI KRAUSTYMO (RANKINI) ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N 2555 WEST 47th STREET LaFayette 3-1083 B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas Mokame augštos rūšies fotograf. Taupytojams patarnavimai veitui ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN.—Aprausta iki \$10,000. Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o sešt. nuo 9 iki vidurdienio.

● Vydūno Literatūrinės Premijos fondas jau surinko aukų apie \$600. Iki 1957 m. gruodžio 31 d. tikimasi surinkti užsibrėžtoji suma — \$1,000.

ST. JOHN'S PLACE, HOTEL

Offers a vacation with reasonable rates — Home cooked meals, Chapel in hotel. Near famous bath houses.

Phone National 3-5172 or write for reservations.

BENEDICTINE SISTERS 591 W. Grand Avenue Hot Springs, Ark.

DR. ANTONAS ALEKNA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1957 W. Garfield Blvd. VAL: 1-4 ir 6-9. Seštadieniais: nuo 1 iki 4 val. p. p. Išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS — Pritaiko akinius — 6322 So. Western Avenue val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Seštadieniais 10-12 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus. Ofiso telefonas: PR 8-3229 Res. telef. WAlbrook 5-5076

DR. J. ir K. AGLINSKAI GYDYTOJAI IR CHIRURGAI 2300 West 51st Street Pirmia ligois pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu PProspect 6-1795 nuo 2 iki 9 val. vak. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir seštad. Res. tel. GRowehill 6-5603

DR. VL. BLAŽYS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS 4701 South Damen Avenue (Kampas 47-tos ir Damen Ave.) Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštad. 2-4 val. vak. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį. Telef. ofiso LaFayette 3-6048 Res.: WAlbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6, trečiad. ir sešt. pagal sutarties

DR. Z. DANILEVIČIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6317 South Western Avenue Chicago 29, Ill. pasimatymai pagal sutarties telefonas RERpublic 7-4900 Residencia: GRowehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 p. vak. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadieniais pagal sutartį Ofiso tel. Virginija 7-0036 Residencijos tel. BEverly 8-8244

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4055 Archer Ave. Kampas Archer ir California Ave. VAL: 2-4 ir 6-8 v. p. p. Sešt. 2-7 val. p. p. Išskyrus sekmadienius

DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 West 35th Street (Kampas Halsted ir 35-ta gatvė) VAL 1-4 ir 6:30-8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara seštadieniais 1-4 val.

DR. ALEXANDER J. JAVOIS (JOVAISAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6132 South Kedzie Avenue VAL 2-4 p. p. ir nuo 7-9 v. vak. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS) 2500 West 63rd Street VAL kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir sešt. uždaryta

DR. ALDGA A. JUŠKA AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE PRITAIKO AKINIUS 2422 West Marquette Ed Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius 2422 West Marquette Ed

DR. WALTER J. KIRSTUK GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS) 3925 West 50th Street VAL 1-4 popiet. 6:30-8:30 val. Trečiad. pagal sutartį

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th St. Cicero Kasdien 1-3 v. ir 6-8 v. vakara. Išskyrus trečiadienius Butas 1526 So. 49th Ave. Seštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. EMILY V. KRUKA GYDYTOJA IR CHIRURG 4146 S. Archer Ave VA: kasdien popiet nuo 12-2:30 otrm. antr. ketvirt. 8-8

DR. IRENA KURAS (Gdytoja ir Chirurg) ODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE 156 South Western Avenue (MEDICAL BUILDING) Namad. antrad. ketv. ir penkt. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. ir nu 6 v — 8 val. vakara Trečiad. nu 11 val. ryto — 1 v. p. ir 8:30 val. ryto iki 3 val. popiet. Ofice tel. RE. 7-1168 Nam. tel. WAlbrook 5-879

DR. FRANK C. KWINN (KVIECINŠKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1651 West 47th Street LIGONIUS PRIMA: Kasdien nuo 10 iki 4 v. popiet. Nuo 7 r. iki 8:30 (Pirm. ir antr. diena) ir seštad. vak

DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPEC. CHIRURGIJOS LIGON 5700 S. Wood Street Priėmimo val. pirmad ir penktad. nuo 10-12; antrad., ketvirt., sešt. 2-4; treč. ir sekmad. uždaryta.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS GYDYTOJA IR CHIRURG 10748 South Michigan Ave. But: 1653 W. 103 St., Beverly Hills Val: kasdien nuo 6 v. ir 9 v. v. Išskyrus trečiad. Seštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet. Tel. Ofiso — PULham 6-5768 Buto — BEverly 8-3946

DR. A. NARBUTAS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGON 2745 W. 69 St. (priešais Sv. Kryžiaus ligoninė) Priima pagal susitarimą

DR. J. A. PAUKŠTYS (Arti Archer Ave.) 4253 S. Whipple Street Valandos: nuo 10 iki 12; 2-5; 7-9. Seštad. 10-12. Trečiad. uždaryta LaFayette 3-3919 Namų — CEDarcrest 3-1788

DR. J. J. PLIKAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6318 W. Irving Pk. Road VAL: Pirmad., antrad., ketv., penkt. 2-5 ir 7-8:30. Sešt. 2-4 p. p.

DR. ALBINA PRUNSKIS DR. VLADAS PRUNSKIS GYDYTOJAI IR CHIRURGA 3259 South Halsted St. Kasdien 3-7 val. vak. Seštad. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00-8:00. Sešt. nuo 2:00-4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu

DR. AL. RAČKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4542 Archer Avenue (Kampas Kedzie ir Archer, Val. kasdien nuo 2 iki 9 val. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. CHIRURGIJOS IR ORTOPEDIJOS LIGON 2745 West 69th Street Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę Tel. RERpublic 7-2250 VAL: Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00-8:00. Sešt. nuo 2:00-4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu

DR. ANTONAS RUDOKAS, O. D. Tikrinamas akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. 4456 So. California Ave., Chicago Sautkiete Yards 7-7381 Pirmad. vakara 6 iki 9. Seštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4945 S. Ashland Ave. (Kamb. 811) Val. nuo 2-4 ir 6-8; trečiad., seštad. ir sekmad. tik pagal sutartį. Jeigu neatsiliepys pirminei telefonui. Saukite Midway 3-0001

P. SILEIKIS, O. P. Ortopedas - Protezistas Aparatai-Protezai, Mod. ban dažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Support) ir t.t. Val: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTOPEDIJOS TECHNIKOS LAB 2850 W. 63rd St. Chicago 29, Ill. Tel. PProspect 6-5084.

DR. S. VAITUSH, OPT. Pateikiamas akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 2, nuo 4 iki 5, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-12, seštadieniais 10-5 val. popiet

DR. G. SERNEK LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJA Vėr 36 metų patyrimo Tel. YArds 7-1829 Pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 2, nuo 4 iki 5, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-12, seštadieniais 10-5 val. popiet

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd. VAL. nuo 2 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS 1821 So. Halsted Street Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-666 - Rezid. 6600 S. Artesian Av. VAL. 11 v. r. iki 8 p. p. 6-9

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 81-tos gatvės priėmimo valandos kasdien, 10-12 p. p. ir nuo 6-8 v. v. Seštad. 1-4 val. popiet

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Naujas adresas: 4255 W. 63rd St Ofiso tel. REliance 5-4410 Rezid. telef. GRowehill 6-0617 valandos: 1-3 p. m. 6-8 p. m. Penktad. tik po pietų Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1724 West 47th Street (Kampas 47th ir Hermitage) Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vas seštad. nuo 2 iki 6 val. Išskyr. seštad. ir seštad. pagal sutartį

DR. FL. YALLAT-KELPS (Civic Opera House, Kamb. 858) Val. kasd. 12-4 Tel. Central 6-2291 5002 West 16th Str., Cicero Val. kasd. 6-8, seštad. 1-3 Tel. Townhall 3-0959 Kitu laiku ir trečiad. susitarus Rezid. tel. HEmlock 4-7080

DR. VYT. TAURAS TUPČIAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St Tel. PProspect 8-1223 arba WE 6-5577 Ofiso val. Pirm. 10-10 v. v. Antr., Trečiad. ir Penktad. 6-9 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. popiet

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 6255 South Western Avenue VAL. kasdien 2-4 p. p. ir 7-9 val. Trečiadieniais, seštadieniais ir sekmadieniais uždaryta

DR. A. VALIS-LABOKAS MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS 3267 South Halsted Street Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6-8 v. v. Seštadieniais 1-4 v. p. p.

DR. ONA VASKEVIČIUS (Vaskevičiūtė) GYDYTOJA IR CHIRURG 6243 South Kedzie Avenue Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 4 v. v. vak. seštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 81-tos gatvės priėmimo valandos kasdien, 10-12 p. p. ir nuo 6-8 v. v. Seštad. 1-4 val. popiet

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd. VAL. nuo 2 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS 1821 So. Halsted Street Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-666 - Rezid. 6600 S. Artesian Av. VAL. 11 v. r. iki 8 p. p. 6-9

DR. G. SERNEK LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJA Vėr 36 metų patyrimo Tel. YArds 7-1829 Pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 2, nuo 4 iki 5, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-12, seštadieniais 10-5 val. popiet

DR. S. VAITUSH, OPT. Pateikiamas akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 2, nuo 4 iki 5, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-12, seštadieniais 10-5 val. popiet

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 81-tos gatvės priėmimo valandos kasdien, 10-12 p. p. ir nuo 6-8 v. v. Seštad. 1-4 val. popiet

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd. VAL. nuo 2 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS 1821 So. Halsted Street Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-666 - Rezid. 6600 S. Artesian Av. VAL. 11 v. r. iki 8 p. p. 6-9

DR. G. SERNEK LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJA Vėr 36 metų patyrimo Tel. YArds 7-1829 Pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 2, nuo 4 iki 5, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-12, seštadieniais 10-5 val. popiet

DR. S. VAITUSH, OPT. Pateikiamas akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street Val. nuo 10 iki 2, nuo 4 iki 5, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-12, seštadieniais 10-5 val. popiet

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd. VAL. nuo 2 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS 1821 So. Halsted Street Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-666 - Rezid. 6600 S. Artesian Av. VAL. 11 v. r. iki 8 p. p. 6-9

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 81-tos gatvės priėmimo valandos kasdien, 10-12 p. p. ir nuo 6-8 v. v. Seštad. 1-4 val. popiet

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2420 West Marquette Rd. VAL. nuo 2 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir seštad. pagal sutartį

DRAUGAS THE LITHUANIAN DAILY FRIEND 2331 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginija 7-6641; 7-6612 Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879. Member of the Catholic Press Ass'n Published daily, except Sundays and the Lithuanian Catholic Press Society PRENUMERATA: Metams \$5.00 Chicago ir Ciceroj \$3.00 Kitur JAV ir Kanadoj \$4.50 Užsienyje \$11.00 SUBSCRIPTION RATES \$5.00 per year outside of Chicago \$3.00 per year in Chicago & Cicero \$5.00 per year in Canada Foreign \$11.00 per year. 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn. 5.00 2.75 1.25 Chicago ir JAV ir Kanadoj \$4.50 \$2.50 \$1.00 Užsienyje \$11.00 \$5.00 \$1.25 Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesumaudyti straipsnių ne-sauro, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatkato. Skelbimų kainos priimamos gavus prašymą.

AR JI MIRUS, AR GYVA?

Viena 50 metų sukaktis
M. VAITKUS, Feace Dale, R. J.

Prieš 16 metų, kai jai buvo 34 m. amžiaus, raudonas slibinas pabandė ją praryti, bet kaip reikiant neįstengė: vis dar iš jo nasru tebekyšo didelė dalis jos kūno, o ir dvasia tebėra gyva — tad dar galima švesti jos 50 m. sukaktį.

Kas per viena toji įrodytoji, bet neprarytoji būtybė? Tai — kauniškė Sv. Kazimiero draugija, daugelį lietuvių dar gerai pažįstama, o beveik visų girdėta. Bet ar ji yra nusipelnusi, kad dar jos sukaktį minėtume? Taip. Bet ar turim pagrindą tokiam teigimui? Turim — ir subjektyvų, ir objektyvų.

Subjektyvų: jau 1910 m. įstojau į metinius jos narius; 1913 m. likau amžinuoju, o ir buvau išrinktas į valdybos narius; 1918 m. likau aktyviu Draugijos tarnautoju; 1923 m. jos sekretoriumi; 1927 m. — dar ir reikalų vedėju, o nuo 1933 m. lig galo — buvau pirmininku: vadinas, turėjau progos su ja apsipažinti ir nūn turiu teisę apie ją informuoti.

O objektyvūs pagrindas, dėl ko ji verta minėti, yra tai jos nuveiktieji darbai. Jų yra daug, ir sukaktuviniam dienraštiniame straipsny neįmanoma plačiau apie juos papasakoti. Kas tuo dalyku domis, ras apie jį puikios medžiagos prel. Dambrauskos sudarytoje knygoje 25 metams nuo Draugijos įkūrimo sukaktis (1931). O neseniai kun. J. Vaišnora apie ją parašė platoką straipsnį "Ateity" 1955 kovo mėn. Tad čia neapsunkinsiu g. skaitytojo sausomis apie tą draugiją žiniomis, o pažersiu žiupsnį tokių dalykų, apie kuriuos ne visus tebuvo dar iš viso rašyta.

Slaptasis sąjūdis Kaune

Sv. Kazimiero draugija — tai katalikų organizacija geriams rašams leisti ir platinti. Jos idėjinė užuomazga buvo jau susidariusi paskutinėjame 19 amžiaus dešimtmetyje Zemaičių vyskupijos seminarijoje Kaune, kai ten studijavo tokie būsimieji kunigai, kaip Skvireckas, Tumas, Januševičius, Vizbaras. Draugijėlė buvo žinoma, konspiracinė, nes reikėjo slaptystis ne vien nuo rusų, bet ir nuo artimesniųjų priešų — lenkų.

Atgavus spaudos laisvę, ir tiems pat kunigams, ir iš viso dvasininkijai buvo visai aišku, jog būtina reikia įkurti katalikams geru knygu bei laikraščių leidykla. Tad jau 1905 metais, būreliui kunigų sudėjus tam tikrą didesnę sumą pinigų, ryžtasi pradėti kurti tam tikrą draugiją, kuri buvo pavadinta anuo Sv. Kazimiero draugijos vardu. Labiausiai tą reikalą pastūmėjo kun. Vincentas Jerulaitis (Plungės klebonas, Rietavo dekanas, Kymantaitės-Čiurlionienės dėdė), sušėlpęs draugiją bene 1800 aukso rublių. Žinoma, kaip čia tas reikalas apseis be kun. Povilo Januševičiaus, kuris, turbūt, prie visų kat. tuometinių organizacijų kūrimo yra ir savo piršta prikišęs. Taip užsimezgė Sv. Kazimiero draugija: turėjo jau narių, pagrindinio kapitalo, tikslų, apskritus veikimo apybraižus.

SOPHIE BAROUS RADIO PROGRAMA

18 WGES stoties — Banga 1390 PIRMADIENIO vak. nuo 7-8 v. NUO PIRMAD. IKI PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte SESTAD. 8:30 iki 9:30 ryte SEKMAD. 8:30 — 9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kh. 7159 SO. MAPLEWOOD AVE. Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

Viena kultūringiausių ir gražiausių dovanų V. Jonuškaitės plokštelė al'umas, kuriame telpa 15 įvairių dainų. Reikalaukite visuose knygynuose ir pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef YA 7-0677.

Jakštą atsitraukia iš akad-jos Dabar reikėjo susirasti tinkamą būsimąjį draugijos vadą. Savaimė pasišovė mintis kvies-tis Dvas. akademijos profesorių kun. Aleksandrą Dambrauską. Jakštą juk jis ir mokytas buvo, ir gražiai lietuviškai mokėjo, ir aiškų rašytojo talentą turėjo.

Prof. A. Jakštas-Dambrauskas

ir labai doras kunigas buvo, ir jau plačiai buvo žinomas visuomenėje. Tad kreiptasi į jį, kad mestų profesūrą ir vyktų į Kauną darbuotis kuriamoje Sv. Kazimiero draugijoje. Dambrauskas sutiko ir, pasibaigus akademijoj 1906 mokslo metams, per-

sikėlė į Kauną. Tuoj sudaryta įstatų projektas ir įteiktas rusų vyresnybei įregistruoti. Įstatai liko įregistruoti 1906 metų spalio 3(16) dieną, lygiai prieš 50 metų.

Perduoda Kaganovičiaus giminei...

Vadinas, Draugija formaliai veikė nuo 1906.X.16 iki bolševikams pirmąkart įsiveržiant į Lietuvą ir draugiją paimant iš savo rankas 1940.VII.6, kada kultūros reikalų komisaras atvyko pas mane su buvusiuoju draugijos tarnautoju, optikos skyriaus vedėju, žydu Kleinu (kauniškio daktaro Kaganovičiaus tolimesniu gimine) ir man pareiškė mane atstatą iš pirminkystės ir Kleinui pavedą būti perimamosios įstaigos direktorium.

Per tuos 34 metus Draugija buvo paplitus ne vien po visą Lietuvą, bet ir po visą Ameriką, ypač po Jungtines Valstijas bei Kanadą; turėdavo tarnais po keliolika tūkstančių narių, išleido apie 800 įvairių knygų iš įvairiausių sričių, kaip va: religijos, filosofijos, istorijos, lingvistikos, poezijos, dramos, beletristikos. Daugiausia

tai buvo populiarios ir nedidelės knygelės, kadangi draugijos pirmausias siekis buvo skleisti gerus raštus kuo plačiausiai. Bet leista ir didelių veikalų, kaip Sv. Raštas ir k. p. Ypač pradėta kelti leidžiamųjų knygų lygmenį, kai nepriklausomoje Lietuvoje priaugo plačios inteligentų gretos.

Leistos knygos ir laikraščiai

Draugija spausdino daugelio autorių veikalus. Visus čia suminėti būtų sunku. Betgi verta paminėti vyskupai Vajlančius, Baranauskas, Skvireckas, Staigaitis, Faltarokas. Iš kitų suminėsim bent šiuos: Maironį, Jakštą, Vaižgantą, Gerutį-Balvočių, Lazdynų Peidą, Kaz. Inčūrą, J. Marcinkevičių, M. Vaitkų, K. Būgą, A. Alekną, A. Maliauskį, A. Maceiną ir d. k.

ADOMAS VAITKVICIUS ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS

Visų rūšių aamų apšildym-dastomos įvedimas, perdėri-mas ir patalysmas Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas

ATLAS FUEL CO.

Atstovas
4919 So. Paulina St
Prospect 6-7960

Didelį darbą Draugija atliko, leisdamą eilę laikraščių: Draugija, Nedėdienio Skaitymą, Vienybę, Ateitį, Garnį, Ganytoją, Žvaigždę, Lietuvos Mokyklą, Kosmą (kaikurie vėliau perėjo į kitas rankas). Suėmus į krūvą — draugija per savo veikimo tarpą yra paleidus į pasaulį milijonus katalikiškų spaudinių egzempliorių.

(Bus daugiau)

Turėki vaiko širdį link Dievo, motinos širdį link artimo ir teišėjo širdį link paties savęs.

— J. Stadler

KRONIKA

● Jurgio Savickio "Zemė de-ga" — antrojo Pasaulinio karo atsiminimų ir užrašų antrasis tomas išėjo iš spaudos. Tai vėl stambi, apie 416 psl., knyga, įrišta į kietus viršelius. Antrame tome įvykiai ir nuotaikos liečiamos 1941-1946 m.

● Anglų-lietuvių kalbų žody-ną išleido čekagiškė knygų lei-dyklą Terra. Žodynas turi apie 20,000 žodžių, su ištarimu, geo-grafinių pavadinimų ir vardu sąrašais, daro rimtą įspūdį. Žo-dyną redagavo V. Baravykas.

● Tėviskėlės takais, nauji knyga jaunimui, išėina prieš Ka-lėdas. Autorė Balė Vaivorytė yra jaunimo literatūros laureatė. Iainėjęsi 1952 m. Rašytojų dr-jos premiją už beletristinę knygą Vlttrakių vaikai. Taip pat jos scena veikalėlis "Naš-laitė" buvo Chicagoje su pasi-sekimu vaidintas 1951-1952 me-tais keletą kartų. Naujoji kny-ga Tėviskėlės takais yra illust-ruota istoriniais paveikslais. Iš-leido knygų leidykla — Sūduva.

● Lietuvių knygos mėnesiai bus organizuojami ir ateityje. Tuo rūpinasis Kultūros fondas.

ISILEISKIŲ KRISTŲ KALĖDOMS I SAVO NAMUS.

THE CLARETIAN INFORMATION CENTER
4541 S. Ashland Ave., Tel. LA 3-5855
SIŪLO JUMS

ĮVAIRIŲ RELIGINIŲ KALĖDINIŲ DOVANŲ Žemiausiomis kainomis visame mieste

Aplankykite geriausį katalikų centrą pietinėje miesto dalyje. Mes turime įvairių KATALIKIŠKŲ KNYGŲ ir RELIGINIŲ DAIKTŲ

NAUJAS ŽODYNAS

virš 20,000 žodžių

ANGLŲ-LIETUVIŲ kalbos žodynas, tokio žodyno Amerikoje dar nebuvo, kaina tik \$4.-

Greit pasirodys ir LIET.-ANGL. žodynas. Užsakykite iš anks-to, nes prieš šventes bus daugybė užsakymų. Dovanoms gauta iš Europos RADIO aparatai su kuriais girdi-ma VILNIUS ir kiti miestai.

RASOMOS MASINĖLĖS su lietuvių ir kitų kalbų raidynais kai-nos nuo \$55.

LAIKRODZIAI šveicarų ir kitų firmų reto gražumo ir gerumo. FOTO aparatų nuo pigiausio iki brangiausio.

GINTARO KRISTALO įvairiausių dirbinių didelis, didelis pa-sirinkimas.

Devynios galybės LIETUVIŠKŲ plokštelių, KNYGŲ, ALBUMŲ ir kitokių prekių dovanoms, viską išvardinti neįmanoma, reik pamatyti. Katalogus ir prekes siunčiame į visas pasaulio ša-lis. O kalėdinių sveikinių marios.

J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill., tel. YArds 7-0677. P. S. Vaikams vežimėlių iš Europos įvairių rūšių kaina nuo \$30.

Nauji Lietuviški Rekordai

PO \$1.50 VIENAS

Tyliąją Naktį ir Sveikas Jėzau. Kalėdų giesmės. Solo Izabelė Motekaitienė
Gul Siandieną ir Liksmą Giesmę. Kalėdų Giesmės. Solo Izabelė Motekaitienė.
Palvas Arklys ir Kikilis. Švedo Ansamblis.
Zemaitiška Liaudies daina ir Subatos Vakarėlių. Švedo Ansamblis
Alutis ir Šauksmas. Budriūno Vyrų kvartetas.
Klumpės ir Vežė Mane iš Namų. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Į Kovą ir Gyvenimo Aidių ir Subatos Vakarėlių. Budriūno V. Kvat.
Valsas ir Žvakė ir Plaštakė. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Tėvynei ir Subatos Vakarėlių. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Barkarolė ir Suteimo. Duetas, Motekaitienė ir Kalvaitytė.
Žvaigždėlės ir Temsta Dienelė. Duetai. Motekaitienė ir Kalvaitytė.
Čigonės ir Nokturnas. Duetai. Motekaitienė ir Kalvaitytė.
Aviža. Prašė ir Nudavė Dukrelę. Solo Marijošius.
Laimutė ir Mano Palvis.

PO \$1.00 VIENAS:

Ramu Čia Gyventi ir Šlisma Šilko Vėjas. Radio Moterų Kvar-tetas "Rūta".
Pakirsiu Berželį ir Žygis į Vilnių. Vyrų Oktetas "Aidai".
Kur Bėga Šešupė ir Draugai į Kovą. Choras.
Karvelėlis ir Jūra. Choras.
Liksmų Laikų, Polka ir Koją, Koją. Orkestras.
Paskutinis Sekmadienis - Tango ir Vyrai Užkim - Fokstrotas. Solo Šabaniauskas.
Nutilk, širdie - Tango ir Kanarkų Fokstrotas. Solo Šabaniauskas.
Visur Tyla ir Tykliai Nemunėlis Teko. Solo Babravičius.
Našlaitės Kapas ir Griovėsių Gėlelė. Duetas: Pupų Dėdė ir Dėdienė.
Tu, Lietuva ir Drulia. Ppuų Dėdė ir Dėdienė.
Kai Aš Turėjau ir Kam Šeri Žirgelį? Duetas. Vanagaitis ir Oišauskas.
Marcinkonių Polka ir Virginijos Polka. Orkestras.
Jonelio Polka ir Dariau Lyseles. Solo Šaukevičius.
Vainikas I ir II dalis. Lietuviški melodių rinkinys.
Geismai ir Svajonės ir Oželis. Kvartetas su Orkestru.
Gyvenk, Juokis ir Mylėk ir Dzingulukai. Duetas su Orkestru.

Rekordus siunčiame ir paštu į kitus Amerikos miestus ir į kitas pasaulio valstybes. Amerikoje pašto ir supakavimo iš-laidoms siūskite ekstra \$1.50, Kanadon — \$2.50. Į kitas pasaulio valstybes proporcingai daugiau. Siūsdami rekordų užsakymus, siūskite ir Money orderį kartu. COD rekordų nesiuočiame.

Naujos Lietuviškos Kalėdinės atvirutės po 10c. viena. Už \$1.00 gausite 12 Kalėdinių atviručių su prisūntimtu.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 So. Halsted Str. Chicago 8, Illinois

Iki Kalėdų krautuvė atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 val. p. p.

We're Having Our Christmas Clearance...

SALE NOW!

OTHER STORES RUN CHRISTMAS CLEARANCE SALES WHEN YOU DON'T NEED THE MERCHANDISE. WE DO IT NOW!

So Look for Greater Savings and Values Always from CLEARING WHOLESALE

VALUE	NOW	VALUE	NOW
\$16.50 Famous Name, Beautiful All Rubber BRIDE DOLL Rooted Hair, Washable	\$5.98	\$ 5.00 Genuine Leather Wallets	\$1.00
Large De Luxe DOLLS OF ALL NATIONS in Gift Carton	49c	Airplane Luggage 3-Piece LUGGAGE SET 5-Year Guarantee	\$14.95
PAINT — BY NUMBER \$ 2.98 Pre-Sketched Drawings Complete	99c	NOMA OUTDOOR CHRISTMAS DISPLAYS Reindeers, Walking Santas, Sleighs, Three Carroliers, Etc.	\$1.98
Children's HI-FI JUNIOR PHONO.	\$1.49	Westinghouse Light Bulbs and Also Xmas Tree Accessories and Decorations	OFF WHOLESALE
Large—Life-Size LASSIE DOG	\$1.49	Famous Make All— RUBBER HAired DOLLS	\$2.98
Beautiful Large Size NUN DOLLS White or Black Habit	\$2.49	BALLERINA DOLLS Life-Size	\$7.95
\$ 2.98 Handy-Andy Tool Set in Metal Box	\$1.49	At This "Give-Away" Price... You'll Say We're Better Than a FRUIT CAKE	99c
\$ 9.95 JR. FOOTBALL OUTFIT Includes Official Type Helmet, Extra Strong Shoulder Pads, Two-Tone Jersey, Built-in Hip Pads, Official Type Pads	\$6.98	Rum Flavored, Nut and Fruit Filled, Packed in Colorful Gift Tin	75c
\$ 4.50 SPEED BOATS Sturdy—Built to Scale	\$1.98	It's Fun to Save... Walking Penny Bank	\$7.50
\$ 4.98 IRONING BOARD Sturdy All-Metal	\$2.98	\$39.95 MEAT SLICER Stainless Steel	\$14.95
\$10.00 WOMEN'S JEWELRY SET Earrings, Necklace and Bracelet	\$2.95	Equipped WESTINGHOUSE DEEP FRYER	\$7.49
\$24.95 ELECTRIC TRAIN Tracks, Transformer, Engine, Box Cars—Complete	\$8.95	Name Brand 7-inch ELECTRIC SAW	\$33.50
\$ 3.98 CHILDREN'S DISH SET 52-Piece—Unbreakable Plastic	\$1.39	\$29.95 Dormeyer Electric Skillets Plus a Warehouse Full of Toys, Gifts, Appliances, Perfumes, Jewelry, Watches, Bicycles, Dolls and Buggies, Footballs, Basketballs, Bedding	\$6.95
\$ 2.98 BINGO GAME	89c	\$19.95 BEACON BLANKETS Large Size, 10-Year Guarantee	\$4.98
\$ 6.98 Key Stanley's Famous "HEINZ 57" KITCHEN Complete with Canned Food, Kitchen Utensils, Chef's Outfit and Cook Book	\$2.98	BURP ACK-ACK GUNS	\$2.98

NEW HOURS—For Your Early Bird Christmas Shopping

9:00 A.M. — 7:30 P.M. DAILY OPEN EVERY SUNDAY AFTER CHURCH SERVICES AT 9:00 A.M.

SPECIAL CLERKS AVAILABLE FOR OVERSEAS EQUIPMENT

CLEARING WHOLESALE 6314 SOUTH HARLEM AVENUE

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ S-GOS SKYRIUS

Redaguoja — J. Ignatonis, 4630 S. Paulina St., Chicago 9, tel. FR 6-6897. Red. pavaduotojai: J. Kreivėnas ir A. P. Bagdonas

Okup. Lietuvos vadovėliai

Šiuo kartu noriu pateikti tik vadovėlių sąrašą, kiekvieno atskirai nevertindamas, tačiau ir vienos kitos pastabos užteks išryškinti mūsų mokyklos rusinimui.

Pradžios mokyklose, kur taip padalintos į klases, bet neturi senojo įprastinio skyriaus žodžio vartojami šie vadovėliai:

1. J. Ambrška, Lietuvių kalbos gramatika I ir II kl. (skyrui), kur neišskiesta priklausomybės sakinių prieš religiją ir Ameriką, na ir paveikslukai bolševikiniai.

2. P. Gailūnas, A. Chlebinskas, E. Orvydienė, Gimtasis Žodis. Atskiros knygos II, III ir IV kl. arba skyriams. II dalyje skaitome tokius poskyrius: Didžioji Spalio revoliucija, Tarybinė armija, Gegužės pirmoji ir kt. O kiek ten visokių niekų pripasakota apie kolchozus, pirmūnus arba stachanovininkus ir "buržuazijos", atseit Nepr. Lietuvos "skurdą ir priespaudą". Pagaliau dar kt. dalyse negailėta prirašyti apie sovietinius didvyrius, "mokslininkus ir išradėjus", kuriems priskirta kitų kraštų išradimai. Vienas iš vadovėlių ruošėjų, P. Gailūnas, ne vienam skaitytojui bus pažįstamas; jis Nepr. Lietuvoje buvo daug žinantis liuanistikai žmogus, dabar į propagandistus nuklįstas.

3. T. Dėjus, Lietuvių kalbos gramatika II sk. Autorius gana jaunas, pradėjęs liuanistines studijas 1941. Išmetus propagandinius sakinius, vadovėlis pakenčiamas.

4. T. Dėjus, ir S. Maceikienė. Lietuvių kalbos gramatika IV kl. arba skyriui. Šiame, pagal įsakymą, priklausomybės daugiau propagandinių sakinių prieš amerikietiškus imperialistus, greičiausia jau pačios leidyklos "pri taikintų".

S. Maceikienė (Šataitė) ne vienam taip pat pažįstama, pra-

dėjusi liuanistines studijas dar 1938.

Rusų kalbai pr. mokyklose tu rime verstinius šiuos vadovėlius:

V. Čistiakov, Rusų k. elementorių, kurį vartoja jau II skyriuje. Taigi, rusų kalba Lietuvoje privaloma jau nuo antro skyriaus pard. mokykloje. Be sovietinio pasizyrimo čia sukrauta ir sovietinė metodika (mokytojams).

E. Prošajeva, A. Viktorovskaja ir J. Jovaišienė Rusų k. vadovėlis III kl. (skyrui), o IV sk. vartojamas K. Peterson ir T. Šuravin vadovėlis. T. Šuravin mes ne vienas galime prisiminti ir iš N. laikų. Be verstinių vadovėlių negalima išsiversiti ir aritmetikai, geografijai, gamtai. Jie stvežti iš Maskvos ir priversti išsiversiti, kad būtų mokinamasi pagal vieną "kurpalį ir išnaikintos tautinės aspiracijos, primenant mokiniams, kad net ir pradžios mokyklai vadovėlių tegali parašyti rusas. Net ir daugybės lentelė su pavyzdžiais turi būti sovietinė ir rusiška.

Štai tie pavyzdiniai vadovėliai:

A. Pėolko ir G. Poliak, Aritmetika I, II, III ir IV dalis, t. y. I, II, III ir IV skyriui.

N. Vitkovič, Geografija, IV sk.

Vidurinei mokyklai šie vadovėliai

A. Lietuvių kalbai

J. Žiugžda, Lietuvių k. gramatika I d. (fonetika ir morfologija) ir II d. (sintaksė). Vadovėlio suskirstymas mums pažįstamas dar iš ankstesnių lai-

ky, kai Žiugžda rašė drauge su Ambrška, Sakiniai parinkti per dēm komunistiniai iš P. Cvirkos, A. Venclovos, A. Gudaičio, Guzevičiaus ir kt. Sen. autorių sakinių nedaug. Patys stipriausi sakiniai prieš "imperialistinę Ameriką" ir kt. priklauso vis tik A. Venclovai. Abu vadovėliai skiriami V-VII kl., t. y. mūsų įprastinėms — I-III kl.

Mokytojai dar naudojami Gasparavičiaus, Grigo ir kt. Lietuvių k. rašybos žodynu (išsibaugusiu) ir kt. Turėjo pasirodyti šioms mokslo metams N. Grigo ir A. Liberio Lietuvių k. rašybos žodynas (vid. mokykloms), bet vis dar nepaėina per Maskvos išminčių kontrolę. Abu šie autoriai daugeliui pažįstami iš studijų dienų arba Lietuvių k. žodyno redakcijos, nepaprasti prof. J. Balčikonio globotiniai (kaimynas ir giminė). Turėjo pasirodyti ir A. Ronkaus Diktantai (I ir III kl., sen.), kuris dabar užkiestas Valst. Leidykloje korektoriui, seniau dirbęs Lietuvos vietovardžių archyve ir Lituanistikos institute.

Mes turime ekspertų štabą ir geriausias moderniškas priemones supakavimui bei išsiuntimui pakėtu.

Mes operuojame pagal specialią sutartį su INTOURIST MOSCOW ir siunčiame siuntinius TIESIOG į visas U.S.S.R. dalis. Kiekvienas siuntinys yra apdraustas, už kiekvieną duodamas kvitas su parašu.

PAKĖTAI IŠSIUNČIAM I KASDIEN

Gavę pakėtus paštu tuojau atsakome ir sąskaitas už juos pasiunčiame tą pačią dieną.

Siųskite jūsų pakėtus per patikimą firmą, kuri yra pasižymėjusi geru patarnavimu per 25 metus.

Siųskite jūsų pakėtus čia ir per Parcel Department.

GLOBE TRAVEL SERVICE
716 Walnut St., Philadelphia 6, Pa.
LOmbard 3-3455 LOmbard 3-6977

Paprašykite mūsų naujo katalogo "D".

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Saukite sekancial:

ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — Frontier 6-1882

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

• Isteigta Chierzoje 1905 metais.

• Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį.

• Augstus dividendus išmokėjo visada be persto jimo.

• Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.

• Pinigams padėti nereikia vėžinėti.

Juos galite pasiūsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADEKITE TAUPYTI SIANDIEN!

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
Phone VI 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered & Supervised by the U. S. Government

Chartered ir Supervised by the United States Government

Istaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatsidaroma

SVEIKINAME

A. L. Mokytojų S-gos Centro Valdyba Kalėdų švenčių proga sveikina sąjungos narius visame laisvajame pasaulyje benamio dalią nešančius lietuvius mokytojus, Sbiro speigo vergo pančiais surakintus ir Pavergoje Tėvynėje bekojojančius su žmogaus nužmoginimu Linki visiems dvasios stiprybės — su laukti išsvės ryto, kad vėl galėtų savoje žemėje ugdyti jaunąją Lietuvos kartą žmonių gerovei ir Dievo garbei.
— A.L.M. s-gos centro v-ba

metika I, II, III ir IV dalis, t. y. I, II, III ir IV skyriui.

N. Vitkovič, Geografija, IV sk.

Vidurinei mokyklai šie vadovėliai

A. Lietuvių kalbai

J. Žiugžda, Lietuvių k. gramatika I d. (fonetika ir morfologija) ir II d. (sintaksė). Vadovėlio suskirstymas mums pažįstamas dar iš ankstesnių lai-

ky, kai Žiugžda rašė drauge su Ambrška, Sakiniai parinkti per dēm komunistiniai iš P. Cvirkos, A. Venclovos, A. Gudaičio, Guzevičiaus ir kt. Sen. autorių sakinių nedaug. Patys stipriausi sakiniai prieš "imperialistinę Ameriką" ir kt. priklauso vis tik A. Venclovai. Abu vadovėliai skiriami V-VII kl., t. y. mūsų įprastinėms — I-III kl.

Mokytojai dar naudojami Gasparavičiaus, Grigo ir kt. Lietuvių k. rašybos žodynu (išsibaugusiu) ir kt. Turėjo pasirodyti šioms mokslo metams N. Grigo ir A. Liberio Lietuvių k. rašybos žodynas (vid. mokykloms), bet vis dar nepaėina per Maskvos išminčių kontrolę. Abu šie autoriai daugeliui pažįstami iš studijų dienų arba Lietuvių k. žodyno redakcijos, nepaprasti prof. J. Balčikonio globotiniai (kaimynas ir giminė). Turėjo pasirodyti ir A. Ronkaus Diktantai (I ir III kl., sen.), kuris dabar užkiestas Valst. Leidykloje korektoriui, seniau dirbęs Lietuvos vietovardžių archyve ir Lituanistikos institute.

Mes turime ekspertų štabą ir geriausias moderniškas priemones supakavimui bei išsiuntimui pakėtu.

Mes operuojame pagal specialią sutartį su INTOURIST MOSCOW ir siunčiame siuntinius TIESIOG į visas U.S.S.R. dalis. Kiekvienas siuntinys yra apdraustas, už kiekvieną duodamas kvitas su parašu.

PAKĖTAI IŠSIUNČIAM I KASDIEN

Gavę pakėtus paštu tuojau atsakome ir sąskaitas už juos pasiunčiame tą pačią dieną.

Siųskite jūsų pakėtus per patikimą firmą, kuri yra pasižymėjusi geru patarnavimu per 25 metus.

Siųskite jūsų pakėtus čia ir per Parcel Department.

GLOBE TRAVEL SERVICE
716 Walnut St., Philadelphia 6, Pa.
LOmbard 3-3455 LOmbard 3-6977

Paprašykite mūsų naujo katalogo "D".

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Sauskite sekancial:

ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — Frontier 6-1882

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

• Isteigta Chierzoje 1905 metais.

• Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį.

• Augstus dividendus išmokėjo visada be persto jimo.

• Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.

• Pinigams padėti nereikia vėžinėti.

Juos galite pasiūsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADEKITE TAUPYTI SIANDIEN!

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
Phone VI 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered & Supervised by the U. S. Government

Chartered ir Supervised by the United States Government

Istaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatsidaroma

J. Cėnenė ir V. Eidukaičio paruošti Skaitiniai pirmosioms trimis kl. būdingi tendencijomis ir pvz. pamokymais, kad reikia sugalvoti tarybinės tautosakos. Vyr. klasėms Lietuvių literatūros vadovėlių nėra. Nektartą nusiskundžiama ir net Tiesoje. Ir šie vadovėliai, jau ir parašyti, nepraleidžiami. Tai sąmoninga priemonė, kād mokyklose vai-

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

KRIDE COMPANY
2719 W. 71st St., HE. 4-9114
OPEN SUNDAY
Lietuviai Savininkai

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

KRIDE COMPANY
2719 W. 71st St., HE. 4-9114
OPEN SUNDAY
Lietuviai Savininkai

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

kai girdėtų tik apie rusų autorių nagrinėjimus, o liet. literatūra tik būtų paskaitoma, bet nenagrinėjama (be spec. vadovėlio mokytojas negali nagrinėti, nes kaip gali jis pataikyti pagal nuolat besikeičiančią liniją, o likti kokių atžagareivia.

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

KRIDE COMPANY
2719 W. 71st St., HE. 4-9114
OPEN SUNDAY
Lietuviai Savininkai

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

KRIDE COMPANY
2719 W. 71st St., HE. 4-9114
OPEN SUNDAY
Lietuviai Savininkai

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

kaudies kenkėju, tai niekas nenori). Seniai žadėtų J. Būtėno (buv. Lietuvos Žinių red.) ir A. Sprindžio apie Lietuvių literatūrą straipsnių vis dar nėra, nors, rodos, senai renkami. (Nukelta į 7 psl.)

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

KRIDE COMPANY
2719 W. 71st St., HE. 4-9114
OPEN SUNDAY
Lietuviai Savininkai

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

KRIDE COMPANY
2719 W. 71st St., HE. 4-9114
OPEN SUNDAY
Lietuviai Savininkai

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

ALUMINUM STORM WINDOWS \$15.95

Combination Aluminum STORM DOORS \$39.95

Installation Extra NO MONEY DOWN

KRIDE COMPANY
2719 W. 71st St., HE. 4-9114
OPEN SUNDAY
Lietuviai Savininkai

legulo, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turip naują didelį sunkvežimį ir apdraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. Bishop 7-7075 arba Prospect 8-9842

APIE IŠIJO LIGĄ

DR. MED. M. VAITENAS

Aprašant žodį "išiija", L. E. IX tome, 132 psl. yra pasitaikę netikslumų. Žodis "išiija" reiškia ne klubinio, bet sėdynės nervo uždegimą.

Žmogaus dubenį sudaro 2 simetriški bevardžiai kaulai, lotyniškai — ossa coxae, kurių kiekvienas sudarytas iš 3 kaulų: viršutinio, vad. klubikauliu, lot. os ilium; apatinio priekinio, vad. gėdikauliu, lot. os pubis ir apatinio užpakalinio, vad. sėdikauliu, lot. os ischium.

Sėdikaulis turi 2 šakas, pro kurių tarpą iš dubens išeina sėdynės nervas, lot. nervus ischiadicus. Pastarasis prasideda lumbosakraliniame nervų reziņinyje, lot. plexus lumbosacralis, o ne plexus ischiadicus, kaip yra aprašyta.

Toliau, sakinyje: "Jo (atseit, nervo) uždegimas yra dažniausiai pasitaikantis neuritas" yra bereikšmis, atsiminus, kad neuritis, lietuvinant, neuritas reiškia nervo uždegimą.

Taip pat, sakinio dalis: "...artirinis klubo sąnario uždegimas..." yra tik žodžių kratinys, nes arthritas, lietuvinant arthritas reiškia sąnario uždegimą.

Sakinys: "Nuo ilgo susirgimo klubinis nervas susitraukia (mano pabrūkta), ir ligos pradžioje atsiradęs refleksinis nugaraulio išskypimas tampa nuolatiniu" ne medikui yra sunkiai suprantamas, o medikui jo mintis yra neteisinga, nes ligos eigoje nervas nesusitraukia, o sunyksta to nervo aprūpinti raumenys, taip, kad koja pasidarų plonesnė. Tai yra vienas iš pagrindinių vadinamo periferinio nams, čiūožimo, dailės bei kitos, žymių.

Radioaktyvūs vaistai

Mokslininkai pagamino nervus raminančius vaistus — reserpiną — radioaktyvioj formoj. Šis vaistas gaunamas iš augalo, vadinamo rauwolfia. Šį augalą šiltadaržy auginant atmosferoje, turinčioje radioaktyvių angliarūkštį, į augalą įauga radioaktyvi medžiaga, kurios turi ir padarytas iš to augalo vaistas. Specialiais aparatais tada galima tokį vaistą sekti — kaip jįsai keliauna organizme. Mokslininkai numato, kad tie stebėjimai duos gausiai naujų žinių.

Ilgėja amžius

Metropolitan Gyvybės Apdraudimo bendrovės apskaičiavimai baltavaidis amerikietis naujagimis vidutiniškai išgyvena 69.6 metus, mergaitė — 73.6 metus. Per paskutinį dešimtmetį žmogaus amžiaus vidurkis paaugo 4.4 metais, o nuo 1902 metų — paaugo net 20.4.

Degantieji metalai

Metallurgijos laboratorijose atrasta, kad ir metalai gaunant, pvz. cirkonijus, hafnijus, titaanijus — augštoje temperatūroje užsidega. Juk ir geležies dulkės dega puošniomis kibirkštėmis fejerverkuose. Magnezijus užsidega gana žemoje temperatūroje.

TIKTAI MŪSŲ FIRMA SVEDIOJE GALI TAIP PIGIAI PASIŪSTI PAKETUS. Palyginkite tik KELETĄ SIUNTIŲ:

Siuntiniai garantuoti pasiekus adresatus Lietuvoje per 5—6 savaites	
Nr. 1. 20 svarų taukų	\$23.00
Nr. 2. 20 " ryžių	\$17.50
Nr. 3. 20 " cukraus	\$13.00
Nr. 5. 10 svarų cukraus	\$20.50
10 " taukų	
Nr. 6. 5 svar. cukraus	
" taukų	
" ryžių	
" jautienos	\$23.00

MES TAIP PAT SIUNCIAME JŪSŲ PARUOSTUS SIUNTIŲS UŽ PIGESNES KAINAS NEGU KITUR

Galite atvykti asmeniškai arba užsakymus pasiūsti paštu:

ATLANTIC GIFT SERVICE CO.
1824 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO 22, ILL.
Telef. EVerglade 4-5220

STEPHENS LIQUORS

4134-36 Archer Avenue
(Kampas Francisco gatvės)

Choro vedėjas K. Steponavičius, savininkas

Pirkite pas savo tautietį, kur rasite didžiausį pasirinkimą užsieninių vynų, konjakų ir likerijų.

ITALISKAS KONJAKAS (10 m. senumo)	5th	\$3.88
MARTEL-COUVOISIER COGNAC	5th	\$5.09
Portugališkas BRANDY (10 m. senumo)	5th	\$3.88
DEMOUNE COGNAC (Prancūziškas)	5th	\$3.88
NAPOLEON BRANDY (Prancūziškas)	5th	\$3.88
GRAIN ALCOHOL 190 Proof	5th	\$4.85
KRUPNIKAS (pagal lietuvišką receptą)	5th	\$3.49
ZUBROWKA (su importuota žole)	5th	\$3.79
SKAIDRIOJI	5th	\$3.29
MIDUOLIS	5th	\$3.79
Importuotas — MUNCHNER HOFBRAU — alus. Dėžė 24 b.	5th	\$6.79

(paprastai parduodama už \$8.39).

FREE PARKING LOT FOR CUSTOMERS

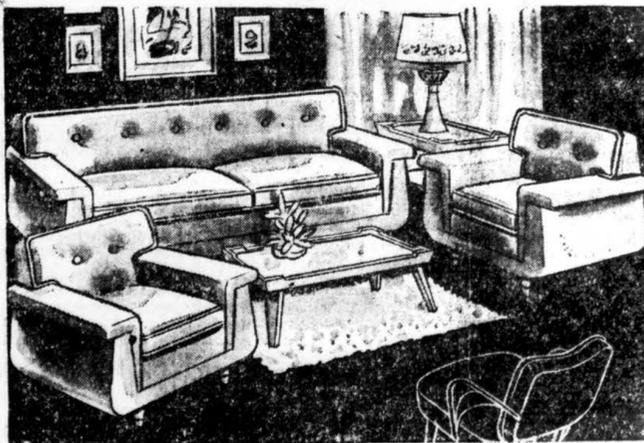
Lietuvių Prekybos Namai

PIRKITE DABAR, MOKĖKITE SEKANČIAIS METAIS!
Prekės be brokų, kainos be užprašymų, išmokėjimai trimis (3) metams — be Finansų Kompanijų.

- 5 dalių valgomojo baldai, ažuolo, riešuto ar Mahagony spalvos, pas mus tik ... \$99.00
- 7 dalių valgomojo setas su nedegamu Formica viršum, garsiausių Amerikos fabriky, tik ... \$149.00
- 8 dalių valgomojo setas, 57 metų stiliaus, ypatingai puošnus 16 asmenų, tiktai \$299.00
- 9 dalių valgomojo setas 16 asmenų, riešuto, ažuolo, Brazilijos raudonmedžio, parduodamas virš \$500, pas mus be įmokėjimo šiais metais, pristatome tuojau tik už ... \$395.00

- 8 dalių svečių kambario baldai, naujausio stiliaus, Nylon ar vilnos viršumi, parduodami už \$400, pas mus šiais metais tik ... \$249.00
- Kilimai įvairiausių dydžių, geriausių Amerikos fabriky, 9x12, tik ... \$59.00
- Televizijos aparatai — Zenith, Dumont, RCA, Motorola, Westinghouse, Sylvania, Admiral ir kiti, nuo ... \$99 iki \$250
- Saldytuvai 57 metų modelio, 8 kub. pėdų, 5-6 asmenų šeimai, garantuoti 5 metams, Westinghouse, Admiral, General Electric ir kiti, tiktai ... \$175.00
- Dulkų siurbiai, parduodami virš \$100, prieš šventes tiktai nuo ... \$39.00 iki \$69.00
- 5 dalių virtuvės stalai su Formica viršais, visų spalvų, tiktai ... \$39.00
- Linoleum 9x12, gražiausių spalvų, tik ... \$6.00
- Stiklinėm durim knygų spintos, tik ... \$29.00
- Prosinimo, skalbimo mašinos, vaikams žaislai ir visa kita jūsų namams.

Už šiais metais pirktas prekes nereikia nieko įmokėti. Pinigus pasilaikykite šventėms. Pradėkite mokėti sekančiais metais be procentų.

Mums būtinai reikia vietos dėl kitų prekių — pagelbėkite mums; visas prekes pristatome prieš Kalėdas be jokio pinigo.

FURNITURE CENTER, Inc.

3224-26 South Halsted Street Telefonas - Victory 2-4226

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS Sekretorius E. RUDAITIS

Atidaryta pirmadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 10 iki 5 val.

Nuo gruodžio mėnesio 10-tos dienos krautuvė atidaryta kas vakaras iki 9:30. 1957 metų kalendorius siunčiamas dovanai visiems — pašaukus telefonu.

VARPIUTAS ACCORDION SCHOOL
73 East 103rd St. Tel. CO 4-1115

Nauji akordeonai, 120 Bass, reg. \$400.00.
Speciali kaina \$150.00.
Didelis nuolaidos nuo visu instrumentų. Mes perkame ir parduodame muzikos instrumentus.

- NEMOKAMAI pasinaudosite akordeonu jūsų namuose!
- Visos pamokos privačiai • \$2 už pamoką (10 savaitių)
- Užbaigę kursą galite išsinuotuoti akordeoną.

Mes taipgi perkame varpuotus pianinus ir visokius muzikos instrumentus — bet kokiame stovy.

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

Savings and Loan Association

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

KALEDOMS GERIAUSIA DOVANA

Įvairiausi modeliai nuo \$69.95 iki \$139.95. Kam rašyt. ranka? Ji rašo greičiau, gražiau ir 10 ež. iš kart! Pica, nes tarpuoja visam gyvenimui. Mokėkite tik po \$5.00 mėnesiui. Pristatoma į bet kurį pasaulio kampą, su pilniausiomis garantijom!

Katalogus ir smulkiusias informacijas gausite pranešę adresą:

J. L. GIEDRAITIS, 1632 Broad Street, Hartford 6, Conn.
— kuris "Draugu" žinomas kaip sąžiningas asmuo.

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

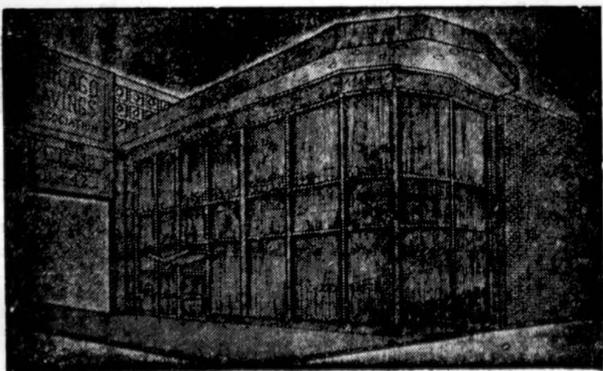
Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šanų atidarymą (Grand Opening, įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį).

Saugiausia ir pelningiausia vieta taupomiems pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 Jungtinių Valstijų valdžios. Visos bendrovės, turinčios šitokių apdraudimus yra vienodai saugios. Visos stropiai valdžios įstaigų prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų suraž atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra, tik toks: kai kurios bendrovės yra patogenės taupytojai, visada išmokėjo ir išmoka aukščiausius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarnavimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. Kas liečia pelningus patarnavimus — tai Chicago Savings yra vienas iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, išskleidant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kito klas piniginės operacijas.

Chicago Savings b-vė, sąžiningai ir ekonomiškai prityrusių liet. tvarka, padidino savo turtą daugiau negu iki \$18,000,000. Kviečiame visus pas mus į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laisškai — atsiklauskite.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
CURRENTLY — AUKŠCIAUSIAS DIVIDENDAS IŠMOKAMAS ANT PAID UP INVESTMENTŲ SKYKLIAUS.

VENGRIJOS TRAGEDIJA IR VAKARŲ EUROPOS KAIRIEJI RAŠYTOJAI

DR. JONAS GRINIUS, Vokietija

(Tęsinys) Plačios iniciatyvos ėmėsi vienas žymiųjų prancūzų egzistencialistų: "Sizifo mito", "Maro", "Caligulos", "Žmogaus-mištininko" autorius, Albert Camus...

"Vengrijoj mūsų broliai, mirties tvirtovės atskirti, tikriausia nežino begalinės bangos pasipiktinimo, dėl kurio prancūzų rašytojai vieninteliai sutaria. Bet jie turi pagrindo galvoti, kad žodžių nebeužtenka ir kad yra juo kinga dejuoti apie nukryžiuotą Vengriją. Tiesa yra ta, kad visa tarptautinė visuomenė, kuri po pavėluotų metų staiga gavo jėgos įsikūsti Viduriniuose Rytuose, atbulai, leidžia nužudyti Vengriją. Į savo laisvą pabaigą A. Camus rašė: "Užuot davus valią maišto, begalinio liūdėsio ir gėdos jausmams, kurie mus smaigiai brolių vengrų beviltiško šaukimo aktyvaizdoje, aš manau, bus naudingiau kviešti visus tuos, kurie buvo suminėti lapkričio 7 d. šauksme, su pozityviu demaršu į Jungtines Tautas". Pridedamas prie laiško bendro rašto projektas, A. Camus reikalauja tuojau atitraukti iš Vengrijos sovietinę kariuomenę. Įvesti Jungtinių Tautų tarptautinę kontrolę, paleisti visus sumintuosius, sugrąžinti prievarta išvežtuosius ir leisti vengrų tautai pasisakyti per laisvus rinkimus. Tačiau, jeigu Jungtinės Tautos negalėtų įvykdyti šitos pareigos, "pasirašiusieji įsipareigoja ne tik boikotuoti Jungtinių Tautų organizaciją bei jos kultūrinis organus, bet dar kiekviena proga skelbti pasauliui jos neveiklumą ir apsilieidimą".

Ir Sartre prieš komunistų agresiją Gal dar kiekia prieš Sovietų Sąjungos represijas Vengrijoj reagavo prancūzų egzistencialistų vadas Jean-Paul Sartre. Šis senas komunistų simpatikas ir bendradarbis savo protestą pareiškė dviem atvejais. Pirmą kartą jis suorganizavo savo žurnalo "Temps Modernes" bendradarbių bendrą raštą, kurį taip pat pasirašė keli kiti prancūzų rašytojai ir keturi komunistų rašytojai. Antrą kartą

siją Vengrijoj griežtai pasisakė ir kita prancūzų kairiųjų rašytojų srovė, vadinamieji surrealistai. Atmetę komunistų šmeižtus apie vengrų sukilimo tariaimą fašistinį pobūdį, surrealistai bendrume proteste pareiškia: "Fašistai yra tie, kurie šaudo į liaudį. Prieš šitą begėdytę neatsilaiko jokia ideologija".

Nekalbant apie italų įžymybes, kaip Ignazio Silone ir Alberto Moravia, pravartu nurodyti, kaip kairiųjų rašytojų širdies ir sąžinės sukilimą Vakarų Europoj įvertino vokiečių dienraštis "Muenchener Merkur". Savo vedamajame lapkričio 13 d. jis rašė: "Šitų protestų tikroji reikšmė nepasibaigė tik solidarumu su vengrų kanciomis, Vakarų veiksmams ji duos kitokį poskrįdį ir naują toną... Šauksmais už vengrus literatūrinis bolševizmas pats sau užkūrė mirties lauzą, iš kurio jis gali prisikelti, kaip draugystė žmonėms, kaip širdžių skaitlykla, kurios mums visiems taip labai reikia".

Atsimetė komunistų rašytojas Vienas žymiausių prancūzų komunistų rašytojas C. de Villefosse, nesitenkindamas savo parašu po J. P. Sartre suorganizuota rezoliucija, su vienu draugu dar parašė laišką Prancūzijos komunistų partijai. Štai viena antra to atviro laiško vieta: "Didysis komunistinis darbininkų sąjūdis savo pirmąjį rašytą išdavė", rašo Villefosse. "Yra atėjęs laikas paduoti rašyti ir kalbėti... Raudonoji armija su savo tankais riedėjo per vengrų darbininkų mases ir kovojo prieš visos liaudies išlaisvinimą. Nusivylimas mūsų širdyse virsta galingu pykčiu". Ir toliau jis rašo: "Padoriam žmogui bendradarbiavimas su komunistu pasidarė neįmanomas. Sovietinių šarvuotųjų sąutėjimas ne tik užgniauzė vengrų tautos pasipriešinimą, bet pirmiausia nužudė Rusijos moralinį autoritetą ir tą pasitikėjimą, kurį milijonai žmonių jai turėjo".

Prancūzų komunistų vadus Villefosse charakterizuoja "išsigimėlių dorovinių ir dvasinių nuotaikų aukomis, žmonėmis be jausmo geram ir piktam, tiesai ir melui, žmoniškumui ir nežmoniškumui, žmonėmis, kurie laivoniška paklusnybe yra prisirišę prie linijos, ištikimi iki kriminalo, skerdynių šlovintojai, suokalbininkai duoto žodžio lauzyme... Toliau nebegaliu su jais eiti. Ir aš nesu vienintelis". (Pabaiga)

KRONIKA • Eugenijaus Grudžio poezijos knyga "Aguonos ir smėlis" jau atspausdinta ir atiduota

PAGELBĖKITE ARTIMESiems UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS Atsadarė nauja įstaiga pagelbėti saviesiems pasiūsti siuntinius į Lietuvą, esantiems Sibire ir kitose Rusijos vietose. Visą apmokate vietoje (muitą ir persiuntimo išlaidas) ir Jūsų artimesiems nieko nereikės mokėti. Pristatymas yra garantuotas ir greitas, 5-6 savaitės. Galima siųsti naujus ir dėvėtus daiktus ir vaistus.

UNITED OVERSEAS PARCEL SERVICE 1263 N. Paulina St., Chicago 22, Ill. Tel. HU 6-3353 Asmenys, kurie gyvena toliau ir negali asmeniškai atvykti, gali pasiūsti siuntinius paštu su adresu, kam ir kur reikia pasiūsti, mes apskaičiuosime, kiek kainuos muitas ir persiuntimo išlaidos, ir jums pasiūsisime sąskaitą. Siųskite augščiau nurodytu adresu. Raštinė atidaryta nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro. Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

PALATINE BARGAIN BASEMENT Tose pat patalpose yra pagarsėjęs "Palatine Bargain Basement", kuriame yra milžiniškas pasirinkimas visokių rūšių medžiagų ir medžiagų liekanų už nepaprastai žemas kainas vyrų ir moterų kostiumams ir kitiems rūbams. Taip pat yra didelis pasirinkimas įvairių medžiagų liekanų, kurios tinka ir pasiūtimui į užsienį ir savam naudojimui namuose. Užvažiuokite pamatyti ir jūs įsitikinsite, kad pas mus yra didžiausias pasirinkimas ir žemiausios kainos.

DEMESIO! AUTOMOBILIŲ SAVININKAI IR AUTOMOBILIŲ PREKYBININKAI RICH'S AUTO RADIATOR REPAIRS Taisome ir valome radiatorius, Darbo garantuojame. 1335 Duane St., Waukegan Ill. ON. 2-6860

ARTHRITIS & RHEUMATISM Nauji vaistai skaudantiems raumenims, sustyrusiems sanariams. Skubiai palengvina paraudusius, sustyrusius bei sutinusius nugaros, kelių, kojų, kojų pirštų arba sprando raumenų ir sanarių skaudėjimą. Vartokite naujus AMERPOL vaistus. Tabletes \$1.50, mostis 70c. Viskas tik už \$2.20, pas Jūsų vaistininką.

LEWIE & JAN'S ITALIAN GARDENS Piza ir Italiski Valgiai Val. Nuo vidurio iki 1 v. r. kasdien. Įskaitant šeštadienį ir sekmadienį. Pristatome nuo 5 v. r. iki 1 v. r. Atidara 7 dienas savaitėje. Paskatinkite su mumis ruošiantis pabūvoti ir banketus. 4945 S. Halsted AT 5-9837

IMPORTUOTI VOKIŠKI RADIO APARATAI (AM-FM Visos bangos HI-FI) Niekas negali prilygti HI Fidelity muzikai, sudarant ypatingą nuotaiką, labiausiai tinkančią žmogaus polišiui. Kodėl gi neatėiti pas mus netrukus ir apžiūrėti mūsų prekių moderniose patalpose. Mes būsim laimingi aptarti su Jumis BLAUPUNKT RADIO aparatų gerą ypatybę. Malonus balsas, gražūs cabinetai šiuo HI FI radio aparatų yra tikrai verti Jūsų atėjimo ir apžiūrėjimo. PETER P. RINKUS, INC. Užuot prekyba Atidara visiems 2601 W. 43 St. WILBROOK 5-2350-1

Chicago's svariausias ir moderniausias Pikniko Daržas - BUCO DARZAS WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE 85rd and Willow Springs Road, Willow Springs, Illinois

CHICAGO RAVIOLI CO. INC. 2380 S. Blue Island Ave. Virginia 7-6459 For real Italian made Ravioli and Meat Sauce. Specialios Vaisės šventėms - Ravioli Pietūs!

J. BODY & FENDER SHOP 4509 S. Pulaski Rd. LA 3-5845 HI 7-0829 Specialistai Body & Fender Pataisyti. Visas darbas garantuojamas. Visą laiką dirba ekspertai mechanikai. Atliekame mechaniskus darbus visų modelių automobiliams. Atvykite pas mus "tune-up" arba kitiems sutvarkymams Jūsų automobilio. Mūsų kainos prieinamos.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus... Senus ir naujus daiktus priimame ofise. Galima siųsti ir paštu. Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas REIKALAUKITE KATALOGŲ Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje. Siuntiniai pristatomi gavėjui 5-6 savaitių bėgyje. T. KUCZEWSKI & COMPANY 4102 Archer Ave. Tel. Frontier 6-6399 Ofisas atidaras: Nuo pirmadienį iki šeštadienį, nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

Clearing Building Material & Coal Company ALYVA IR ANGLYS Pirkite pirmiau negu užsniigs! Pristatome visame mieste ir priemiesčiuose. 5627 W. 65th St. Skambinkite bet kuriuo laiku: Portsmouth 7-6740; GLOBE 8-4400.

DABAR JAU METAS PAGALVOTI APIE JUSŲ SĄTAUPŲ SAUGUMĄ Žemiau išvardintieji dalykai padaro STANDARD FEDERAL stipriausia ir labiausiai pasižymėjusia Chicago's taupymo bendrove:

- 1. Virš 44 milijonai dolerių investuoti į Government Bonds ir veteranų morkėdus, dalimi garantuotus U. S. valdžios įstaigos.
2. Turtas virš \$58,000,000.00
3. Nuo 1909 metų visada išmokėjome pagal pareikalavimą.
4. Federal Savings and Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank sistemos narys.
5. Sumažink rūpesčius. Taupyk saugiai. Visuose skyriuose mes mokame vienodą dividendą.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 p.p., įskaitant šeštadienius. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVT. JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento) PHONE: Virginia 7-1141

J. Penčyla dirba kaip iliustratorius viename iš vadovaujančių žurnalų Kolumbijoje.

JUCUS SISTERS RESTAURANT (Naujai) dabar atidarytas Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metai toje pat vietoje. 1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

Ar ieškote saugios vietos dėl savo sunkiai sutauptų pinigų? ... ta vieta yra St. Anthony Bendrovė! Ar ieškote daugiau uždarbio? ... ta vieta yra St. Anthony Bendrovė!

DYKAI DOVANOS SU SĄSKAITOMS KAKLO PAPUOŠALAI su auskarais su \$1,000.00 depositu

Sąskaitos Federaliniai apdraustos iki \$10,000.00 Pradėkite sąskaitą šiandien pas mus.

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 1447 South 49th Court, Cicero 50, Illinois Telefonai: Townhall 3-8131 ir Bishop 2-1397 Atidara kasdien iki 5:00 val.; pirmadieniais iki 8:00 val. vak. JUOZAS GRIBAUŠKAS, Sekretorius

Padėkime Artimesiems Lietuvoj ir Sibire Laikas susirūpinti, kad mūsų artimieji turėtų sotų kalėdinį stalą ir tinkamą aprangą. Pasinaudokite mūsų lietuviškų, sąžiningų ir pigių pataravimų, užsakydami maistą, vaistus, avalynę ir angliškas medžiagas, ir pasiūsdami savo apsupuotus siuntinius iki 19 svarų neto. Išrinkite patinkamus siuntinius, kartu su adresais ir money orderiu pasiųskite mums, ir Jūs šiek tiek padėsite mūsų artimiesiems. (Į Azijos Sibiją \$1.40 daugiau). Garantuojame 100%.

Table with 4 columns: No., Description, Price, Description, Price. Lists various gift items like stockings, sweaters, and foodstuffs with their respective prices.

PATRIA GIFT PARCEL COMPANY Tel. CR 7-2126 3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill. Dirbame kasdien nuo 9 iki 6 val.

K. GASIŪNAS SIUVEJAS MOTERŲ ROBU Prima moteriškų kostiumų ir patelių užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paliai duodami lėmėkėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE Chicago 36, Illinois ... Tel. Republic 7-6329

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu! Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šlapį ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nekalmei iškūrus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų: AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY, AMERICAN BONDING COMPANY, AMERICAN INDEMNITY COMPANY, DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY, FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY, FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY, INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY, MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO, PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY, PEARL ASSURANCE COMPANY, RELIANCE INSURANCE COMPANY, UNIVERSAL INSURANCE COMPANY, WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY, WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters" O'MALLEY and McKAY, Inc. 222 W. Adams St. Room 800 Telefonas Central 6-5206

PAS BUDRIKĄ ATVAŽIUOKITE

Jūsų laukia graži dovanėlė
D y k a i

Christmas time is BULOVA watch time!

See the JACKIE GLEASON Show—CBS-TV every Saturday night!

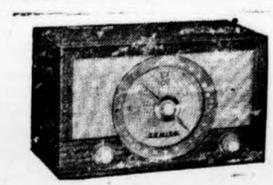
MISS AMERICA
17 jewels, unbreakable mainspring, expansion bracelet. \$37.95

PRESIDENT
17 jewels, unbreakable mainspring, shock resistant. \$49.50

AMERICAN GIRL
Bracelet and watch combined in one glamorous ensemble. 17 jewels, unbreakable mainspring. \$49.50

PAY AS LITTLE AS \$100 down

Geriausia vieta pirkti Kalėdų dovanas. Pas Budriką, Deimantai, Brilliantai, Ziedai, Aukštinės Plunksnos, manikuro Seilės, Šlapios Kvepalai, Rankinės Perlas, Invalideriai, Aukškarai, Gintaro išdirbystės, Armonikos, Rašomos mašinėles, Blanketai, Kaldros Servizai, Tonsteriai, Radios F. M., A. M., Hi-Fi, Automatiniai Patefonai, gražūs mažutis Radio už \$19.95.

Gražus Automatinis Patefonas ir Radio vertės 69.00, už 49.00.

Gražus Portable Televizija — \$9.00 ir anksčiau. Zenith, Philco, General Electric, Admiral, R. C. A. Victor, Travier, Budrik Lapel T.V.

Pirkėjai Televizijų gaus dykai laikrodžių! Dėl Televizijų Pataisymo patefonuokite CALUMET 5-7287.

Nauji Laikrodžiai 17 akmenų vertės \$39.00, už \$14.50.

BUDRIK'S, 3241 So. Halsted St.

Iki Kalėdų krautuvi atdara kiekvieną dieną nuo 9 v. r. iki 9:30 v. v., sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 5 val. po pietų. Budriko Radio Valanda iš Studios W.H.F.C. 1459 Ketvirtadieniais nuo 6 iki 7 val. vakare. Su gyvais Talentaits ir dideliu nauju Orkestru.

Okup. Lietuvos vadovėliai

Rusų k. vartojami taip pat T. Suravino ir kt. vadovėliai.

B. Matematikai visi verstiniai
A. Kisielio Aritmetika (mūsų I-II kl.) ir Ponomariov su N. Syrnev Aritmetikos uždavinys (I ir II kl.).

To paties A. Kisielio Algebra I ir II d. (II-VII kl.), baigiamą progresijomis ir antr. laipsnio nelygybėmis ir P. Laričev Algebra uždavinynas I ir II d. toms pat kl. Geometrijai vartojamas to paties A. Kisielio Geometrija (II-VII kl.) ir N. Rybkino Geometrijos uždavinynas I ir II d. Trigonometrijai — N. Rybkino vadovėlis ir atsk. uždavinynas, skirti sen. mūsų VI ir VII kl. Braižybai vartojami sen. III-V kl. Abrikosovo vadovėliai.

C. Fizikai — verstiniai
A. Pioryškino. G. Faliejevo ir V. Krauklio Fizika I (sen. II kl.) ir II d. (sen. III kl.), o A. Pyrioškino ir to paties V. Krauklio (šis išvertė lietuviškai rusiškus tekstus) Fizikos kursas I d. (sen. IV kl.) ir II ir III d. tik vieno N. Pioryškin (sen. V-VII kl.), o priedu dar P. Znamenskij, S. Moškov, M. Piotrovskij, J. Švaičenko ir I. Rimkevič Fizikos uždavinynas (sen. IV-V kl.). Taip dar V. Voronov-Veljaminov Astronomija (sen. VII kl.).

D. Chemijos vadovėliai tokių "lietuvių"

D. Kiriuškino (sen. III kl.), C. Chodakovo, J. Cvetkovo, S. Šapoleko ir D. Epšteino (sen. IV kl. taip pat ir V kl.), priedu dar J. Goldfarb ir L. Smargonskij Chemijos uždavinynų.

E. Botanikai ir kt. gamtos mokslams

V. Teturiovo Botanika (sen. I-II kl.), V. Šalavjevo ir N. Rykovo Zoologija (sen. II-III kl.), A. Kabanovo Zmogaus anatomija ir fiziologija (sen. IV kl.) ir M. Melnikovo, A. Šibanov ir B. Korsunja Darvinizmo pagrindai (sen. V. kl.), parašyti tiek "moksliškai", jog daugelis vietų šiame krūste tikty laikraščiams vietoj juokų. Nežinia kodėl neleidžia Jurgučio tais klausimais parašyto vadovėlio. Matyt tas trefnas, nes ilgai buvo asistentu dar Nepr. Lietuvos Medicinos fak. anatomijos skyriuje.

F. Geografijai

J. Zaslavskij, T. Gerasimova Fizinė geografija (sen. I kl.), G. Ivanovo ir A. Dobrovo Pasaulio dalių geografija (sen. II

kl.), S. Čefranovo TSSR geografija (sen. III kl.), I. Mamajevo Užsienio šalių ekonominė geografija (sen. IV kl.), kur nu rodo, jog visose šalyse labai bloga, o "auksinis gyvenimas tik SSSR". Kaip pastabime visai nėra Lietuvos geografijos, ji einama tik tiek, kiek duoda TSSR geografijoje.

G. Istorijai nėra lietuvių vadovėlio

Sen. I ir II kl. einama S. Kavaliovo Senovės istorija, susidedanti iš įvairių sukilimų. Sen. II-III kl. einama E. Kosminskij Vidurinių amžių istorija, labai panaši savo metodu sen. istorijai, o sen. IV kl. A. Jefinovo Naujųjų a. istorijos I d. kur pvz. iškelta "Anglijos buržuazinė revoliucija" ir kt., sen. V. kl. einama I. Galkino, L. Zubkovo, F. Notovičio ir V. Chvostovo Nauj. a. istorijos II d., apimanti iki 1918 m. visokias revoliucijas.

Tarp pagrindinių istorinių mokymo vadovėlių šiuo metu Lietuvoje yra A. Pankratovo red. TSSR istorija I-III d., einama sen. IV-VI kl. A. Pankratovo

Krautuvių "MARGINIAI" adresu: 2511 W. 69th Str., Chicago 9, Ill., galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija.

HOMER MARTIN GONE MAD!

Mokėsiu \$85 už kiekvieną automobilį atvežtą ar atstumtą — turi turėti bateriją, generatorių ir starterį.

H. MARTIN AUTO PARTS
RET. 21 LIBERTYVILLE, ILL.
Tel. LB. 2-3143

OELZE BROS.
Service Station and Garage
Greasing - Washing - Batteries - Tires - Accessories - TOWING
Anywhere-Anytime
Telephone GLOBE 8-0420
7322 Archer Avenue, Summit

IS ARTI IR TOLI BALDU PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna aprūda. Pigu ir apštinamas patarnavimas.
R. ŠERENAS
4546 S. Wood St., Chicago 8, Illinois, tel. VI 7-2972

ADAM'S RESTAURANT
Our beautiful Dining Room is set back from the street to provide an ideal setting for an enjoyable meal.
Complete Chicken, Ducks, or Turkey dinner . . . \$1.50
Lunches 85c, coffee included.

ADAMS RESTAURANT & COFFEE HOUSE
3125 Lincoln Ave. Hours: 8 AM to 8 PM; Mon. & Thurs. to 10 PM

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

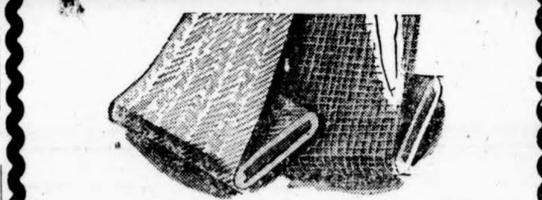
SIUNTINIAI LIETUVA
106 W. 7th Ave., Gary, Indiana, Tel. TU 5-9435
Išsiųsta atdara kasdien nuo 11:00 iki 7:00 p. m.
2130 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. FR 6-0433
Išsiųsta atdara kasdien nuo 9:30 iki 5:30. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8:30 p. m.

Foreign Parcel Service — T. Jędrzejak & Company
Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus. Senus ir naujus daiktus priimame ofise. Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu mautu ir pristatymas garantuojamas. REIKALAUKITE KATALOGŲ.
Kiekvienas siunčiamas paketas yra pilnai apdraustas. Svoris ribojamas iki 22 svarų paprastu paštu arba oro paštu. Pristatymo laikas oro paštu — 2-3 savaitės. Paprastu paštu — 2-3 mėn.
Jūsų gimtinės Lietuvoje gaus siuntinius absoliutiškai be jokių primokėjimų. GALIMA SIUNTI IR PASTU.
Nereikia tartis dėl atlygio. SEKMADIENIAIS UZDARYTA

kaip "istorikė" sovietuose ir Va revoliuciją, Lietuvos ir kt. tau- karuose pažįstama. Jau prieš ku- ty, ypač Pribaltikij kraj istori- rį laiką išpažinusi "klaidas" ir jas ir "išvadavimą". Did. Tėvy- pasiryžusi atitaisyti "partijos" nės karą (1941-44), taip palei- garbė, kurią buvo sutėrusi be- džia visas savo rašymo apyva- šlovindama didžiausią pasaulio ras, jog dažnai atrodo, jog vi- "genijų" drg. Staliną. Jos va- sai nežino ką berašo.

Lietuvos istorija dabartinėje okup. Lietuvos mokykloje įtrauk- ta tik į programas, bet neima- noma. Jai neturima vadovėlių. Yra tik šioke tokie konspektė- liai, kuriais naudojasi mokyto- jai, kai reikia papildyti šis tas Gudijos laisvintojai). Kai Pan- prie Pankratovės TSSR istori- kratova atsireduo, ja ir Rusijos jos.

Yra kalbama mieste, kad STEIN TEXTILE BENDRO- VEJE rasite didžiausią pasirinkimą už nebrangias kainas įvairių vilnonių, šilkinųjų, medvilninių, užuolaidoms ir už- dangalams medžiagos. Taip pat ir paltams medžiagų vy- rams ir moterims.

STEIN'AS turi metinį išpardavimą, štai pavyzdys kainų:
Geriausios ANGLIŠKOS bei "worsted MEDŽIAGOS" kostiumams, kurių kainos paprastai yra \$9.80, dabar tik . . . \$4.50
Visokiasiu pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas ir plaukamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta", pa- prastai \$1.98, dabar tikai . . . 98c.
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tikai . . . \$1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki \$2.98, tikai . . . \$1.39
Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik . \$1.09

Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiek- vienu pirkiniumi virš \$20.00 gausite vieną suklei medžiagos kaip dovaną.

Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą nuotakoms, kaip tai . . . "laces", satiną, taffetą, "brocades", Šantung, ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.

STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1/2 bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak. Tel. MOAnce 6-8152.

SKAUDA GALVĄ?

Chiropraktika suteikia efektyvų paleng- vinimą įvairiausių rūšių galvos skaudėji- mams — įskaitant ir migrenos agoniją.
Kreitės į jūsų vietinį chiropraktą ir rašykite šiandien dėl pilnesnį informac- cijų apie galvos skaudėjimus, jų priežas- tis ir kaip nuo jų apsigauti bei gauti pagalbą. Taip pat prašykite nemokamos literatūros apie kitas ligas.
Spears Chiropractic Hospital
Dept. K-106 Denver 20, Colorado

DIDELĖS NAUJIENOS TERROJE!

NAUJAUSI TERROS LEIDINIAI
Anglų-lietuvių kalbų žodynas, apie 20,000 žodžių, su iš- tarimu, nurodytais sutrumpinimais, koki vartojami JAV ir Anglijoje, geografiniais vardais ir vardu sąrašais, rūpe- tingai paruoštas, patogiam formate, tvirtais viršeliais, kaina — tik 4.00 dol.
Jurgio Savickio Žemė dega, antrojo pasaulinio karo atsi- minimų ir užrašų antrasis tomas, kritikų pripažinimu, ge- riausia ir įdomiausia šių metų knyga, apie 416 psl., tvirtais viršeliais, kaina — 4.50 dol.
Šitos knygos platinimui atiduodamos prieš pat Kalėdas. Visi Terros Knygos Klubo nariai ir visi Prof. J. Balčikonio Lietuvių kalbos žodyno pranešiniai šį žodyną gauna už 3.00 dol., o abu Žemė dega tomas už 6.00 dol. vietoj kata- loginės 9.00 dol. kainais. Persiuntimui išlaidos tik 12 centų už knygą. Užsiskantys knygas didesniais kiekiais taip pat gauna žymią nuolaidą.
Terros knygyne gaunamos visos lietuviškos knygos, visa lietuviškoji spauda, o parduotėje didelis pasirinkimas kristalo, keramikos, tautodailės, gintaro dirbinių, chinios (porcelano), odos dirbinių, patefonams plokštelių, lietuviškų ir klasikinės muzikos, Hummel figūrų ir d. kt. Dovaninių prekių kainos labai priimanos.
Užkeikt ar rašykite:
T E R R A
3333 S. Halsted St., Chicago 8, Ill

GUZAUSKY
BEVERLY HILLS GELINYS.
Geriausias gelis dėl vestuvių, dainų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2445 WEST 63RD STREET
Tel. PROspect 8-0833 ir PR 8-0854

Duona ir įvairias skontagas bulקות kepa
BRUNO'S KEPKLA
3339-41 S. Lituania Ave.
Tel. Cliffside 4-6876
Pristatome į visas krautus ir restoranus, taip pat iš- siunčia į visus artimuosius miestus.

Dėmesio. Waukegano skaitytiniai Užsisakykite anglis dabar When Cooked — You're Warm! Cavalier Stoker Blue Boy Pochontas Augščiausias rūšies anglis tvarkingai priruošiamas ir pristatomas. HAARKE COAL CO. MA 3-1133.

PLATINKITE "DRAUGA"

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kavinų.
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!
Telef. — CEDarcrest 3-6335

LIDĖSIO VALANDOJ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčia arčiau jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai — GROvehill 6-2345 arba
Townhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330.34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarna- vimas dieną ir nak- tį. Reikale šaukite mus.

Mes turime kopyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLYmpic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Virginia 7-6672

Akademines Prosvaitės

No. 26

REDAGUOJA: V. KLEIZA, M. INGELEVICIUTE IR S. RADVILA
Redakcijos adresas: V. KLEIZA, 808 Nevada Street, Urbana, Illinois

Sustiprinkime reprezentaciją

M. INGELEVICIUTE, Brooklyn, N. Y.

Vengrija šiandien skęsta kraujuose. Vyrai, moterys, vaikai, eina į nelygią kovą prieš sovietų tankus. Stojimas į šią nelygią kovą — tai desperatiškas ir paskutinis jų šaukimas laisvam pasauliui, kad jie jau daugiau nebegali kentėti. Bet mes turim neužmiršti, kad ir Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose yra tūkstančiai, milijonai žmonių, kurie tyliai kenčia. Jų kančios nė kiek nemažesnės, bet tylios, nes jie yra priešio perday surakinti. Šis vengrų garbiai išortas protesto šaukimas, pareikalavęs tūkstančius aukų; jį turėjo girdėti visas laisvas pasaulis ir jis simbolizuoja visų pavergtųjų šauksmą. Bet ar mes jį tikrai išgirdom?

Kaip žinome, Vengrijos sukilimas buvo didelis dalimi studentų darbas. Tai liudija apie jų susipratimą, atsakomybę pajutimą prieš savo pavergtą tautą ir jų herojiškumą. Panašūs įvykiai vyksta ir Lenkijos studentų tarpe.

Akivaizdoje šiuo įvykių tenka mums studentams laisvajame pasaulyje susimąstyti ir paklausti savęs ar mes atliekame savo pareigą, išdardami protesto žodį už tuos, kurie negali jo išarti, pareiga, kuri mums yra savime uždedama mūsų brolių kenčiančių Tėvynėje. Su klaukiu širdyje tenka pastebėti, kad didelis dalis mūsų studentijos apie tai jau užmiršo. Apart mažos saujelės studentų, kurie tikrai ir giliai supranta savo pareigą ir visomis jėgomis ją vykdo, dauguma mūsų esame užliūliuoti Amerikos malonumų, bei patogumų, tope pasyvūs, egoistai ir betkoks žygis, pareikalavęs mažiausio nepatogumo ar atsidėjimo, yra mums nepriimtinas. Pasidarėm lėpūs, tingūs, praradom visą idealizmą. Ir kaip mes tada galim reikalauti ir tikėtis supratimo ir kovojimo dėl mūsų laisvės iš tų, kurie savo gyvenime nėra patyrę komunistinio teroro, jeigu mes patys, netolimoje praetityje tą viską išgyvenę, taip greitai leidom sau atbukti ir pasinerti pasyvume?

Daug mūsų brangaus laiko yra praleidžiama tarpusavio ginčams, nesutikimams. Mes esame susisiskaldę, leidžiam asmeninę ambicijų dominuoti mūsų veiklą. Ir kažin, ar mes bepažętuome skubiam ir svarbiam reikalui esant vieninai veikti? Mes turbūt nesutiktumėm ir kas yra "svarbu"!

Or ar nebūtų prasmingiau, jeigu mes visą savo energiją, kurią praleidžiam ginčams, sudėtu mės į organizavimą lietuviškų klubų universitetuose, rengimą parodėlių, ruošimą paskaitų apie Lietuvą, šokimą tautinių šokių? Neišgirstumėm tada tokių posakių: "Aš maniau, kad lietuviai kalba rusiškai!", arba "Niekad nemaniau, kad jūs turit tokius gražius tautinius rūbus". Pamažu, atkakliai, prie kiekvienos progos mes galim rengt mums palankią viešą opinią.

Arba — vietoj perdaug betiks liai politikavus tarp savęs, ar nebūtų prasmingiau, kad ne tik tie, kurie studijuoja politinius mokslus ar istoriją, bet kiekvienas iš mūsų atidžiai sektų pasaulio įvykius ir gyvai reaguotų žodžiu ar darbu? Atminkim, kad kiekvienas iš mūsų turi teisę betkokiui klausimui, kuris yra

svarstomas JAV kongrese kreiptis į jo atstovus, net į prezidentą, prašydami mums palankesnio klausimo išsprendimo. Nesakau, kad tai jau viską ir nulems, bet jeigu šitame darbe dalyvausime visi ir vieninai, tai gali tas turėti nemažai įtakos. Kodėl mes, pavyzdžiui, negalėtumėm kiekvieną viešą spaudą pasitaikantią klaidingą žinutę apie Lietuvą atitaisyti? — savo atsiliepimu paneigti rusų klaidingą propagandą, arba, progal pasitaikius, pasielti kaip kad ukrainiečiai studentai, kurie tytydami, bet su plakatais persekiojo rusų delegaciją, atvykusią stebėti Amerikos rinkiminių procedūras? Tai yra nesunku ir tai yra studentų darbas.

Daug buvo jau mūsų spaudoje rašyta apie treminių studentų ambasadoriavimo pareigą. Jų tinkamumą tam darbu ir t.t. todėl nekartosiu tų minčių. Noriu prie šios progos padaryti dar vieną konkretų pasiūlymą:

BENT PO IO

S. RADVILA, Urbana, Illinois

Šiais metais Lietuvos Studentų sąjungos JAV kalendoriujė lapkričio ir gruodžio mėnesiai yra skirti Lietuvos Studentų Sąjungos fondo papildymui, kad nepasitrinti mūsų akademinio jaunimo dalis galėtų tęsti studijas. Salpos fondo vaju dabartinėse sąlygose įmanoma praveisti tik per aukų rinkimą. Daugumas iš mūsų nesame linkę aukoti, o kai pamatome bet kokius aukų lapus, bėgame nuo jų. Kodėl mes jų bijome turbūt nei patys nežinome, nes aukoti niekas jėga mūsų neprivers. Auka — tai mūsų pačių moralinė pareiga. Aišku, turime daugybę aukų rinkėjų, kurie renka visokiems tikslams. Vieni iš jų daugiau svarbūs, kiti mažiau. Kiekvienam aukojame pagal savo nuožūrą ir išgales.

Daugumai mūsų žinoma, jog lietuviškoji studentija yra žengusi milžinišką žingsnį lietuviškosios kultūros išlaikyme ir Lietuvos išlaisvinimo bylos kėlime. Akademiškai iniciatyva buvo suorganizuota jaunimo peticija, jie reikiškiai spaudoje, organizacijų rėmuose bei Bendruomenės veikloje. Savo suvažiavimuose ir studijų dienosje jie studijuoja lietuviškosios kultūros išlaikymo galimybes dabartinėse sąlygose. Ju leidžiamas žurnalas LITUANUS informuoja amerikiečius apie Lietuvą. Aiškiai pastebime, kad studentai yra vieni iš aktyviausių lietuviškosios visuomenės narių, kurie tikrai siejosi lietuviškosios kultūros išlaikymui. Turime talpogį atsiminti, jog dabartinė studentija yra ateinančioji lietuviškosios inteligentijos karta. Tik ji duos Lietuvai plačios erudicijos mokslininkus bei patyrusius specialistus. Kaip pastebime, mūsų akademiškai yra tikrai nusipelnę savos visuomenės paramos.

Kaip visuomenė reaguoja į aukų teikimą Studentų Sąjungos Fondui? Nepravedus statistikos, sunku pasakyti. Jeigu įmanoma daryti išvadas iš surinktų aukų, tada turime atsakyti neigiamai. Kolkas vaju pozityvių pasekmių dar nėra atsiekęs. Atrodo, didžioji visuomenės dalis nesuvokia studentijos reikalo arba

tie iš mūsų studentų, kurie turi gabumus rašymui arba ir vyresnieji, turėtų padėti pastangas amerikietiškoje spaudoje žurnaluose išspausdinti trumpas apysakas ar noveles, apsakas, kas, kad ir netiesiogiskai, mūsų dabartinę padėtį, problemas ar praektį. Tai viena dirva, kuri, be rods, dar visai nepaliesta. Neturiu čia mintyje tokio pobūdžio straipsnių, kuriuos mes skaitom "Lituanus". Mano mintis, greičiau jau priklausytų grožinės literatūros sričiai.

Daug galima būtų konkrečių pasiūlymų dar padaryti, liečiančių mūsų bendrą Lietuvos reprezentacijos darbą. Tačiau ne šio rašinio tikslas buvo juos visus išvardinti. Čia buvo norėta, vienu kitu pavyzdžiu, paskatinti mūsų studentiją pakeist gineus ir skaldantią veiklą į visus mus vienijančių ir prasmingą darbą. Tikėkimės, kad dabar vyksta įvykiai suvienys mus ir padės mums rimčiau ir teisingiau suprasti mūsų pareigas.

juos sąmoningai ignoruoja. Kada yra nusiūniami aukų lapai tai jie guli ant lentynų ligi sūpva. Ar tai nėra visuomenės apsilieidimo žymė? O jeigu neįmanoma aukų rinkėjas, tada asmenys atranda šimtus priešlaidžių, kodėl šiuo metu neįstengia numesti kelių doleriukų studentijai. Karts nuo karto pasitaiko ir ne malonesnių įvykių. Kas ligi šiol buvo suaukota, įvykdyta kelių susipratusių asmenų, kurie aukoja kas metai. Mes lenkiame jiems savo galvas.

Kad visuomenė nepilnai supranta studentijos reikalus, mes ją daugiau ar mažiau galime pateisinti, bet kai patys studentai tuo nesirūpinat, tada jau blogesnis ženklas. Čia pastebimas gam didelis apsnūdimas. Akademiškai tas reikalas turi būti aktualiausias, tačiau tik veiklesnieji iš jų dirba, kad šis vaju atsiektų užsibrėžtų tikslų. Praslinko mėnuo su puse nuo vajuas paskelbimo, bet ar daugelis iš mūsų kolegų gali rimtai pasakyti, kad jisai surinko Salpos Fondui kelis žaliukus ir tuo būdu atliko savo studentišką pareigą? Šiuo metu Sąjungoje pri skaitoma daugiau kaip 800 studentų, o greičiausia jų skaičius siekia artį 1000. Jeigu kiekvienas iš mūsų surinktų bent po 10 dolerių, tai Salpos fondas būtų neturėtų, nes kasmet jame atsiirstų artį 10.000 dolerių.

Ateina Kalėdos. Visi švenčiame tą diežą Kristaus Gimimo šventę. Akademiškai imkimės daugiau iniciatyvos ir raginkime mūsų visuomenę įteikti studentijai kuklią, bet turiningą dovanėlę aukos fornoje. Ar tai nebūtų gražus mūsų visuomenės mostas studentijos atžvilgiu? Šiuo būdu padėsime išlaikyti lietuviškąją studentiją lietuviška.

O, Viešpatie, juk Tu esi daug didesnis Menininkas; juk ir manuo menas tai tik Tavo dovana. Iš manęs, ydingo ir aistringo žmogaus, padaryki naują žmogų, kad žmonės galėtų pasakyti: "Jis yra tas pats ir drauge kitas; štai ką Dievis iš šio žmogaus padarė!" — Michelangelo

Jubilėjinis leidinys

Šiais metais L'et. Stud. sąj. Jei bent 75% Sąjungos narių jai centre valdyba yra nutarusi išleisti seniai laukiamą metraščių leidinį. Jo redakciją sudaro I. Čepėnaitė, T. Romekis, J. Šapkus ir J. Šoliūnas. Čia apausdiname pasikalbėjimą su studentų metraščių redakcija.

— Kokie motyvai palenkė imtis metraščių leidimo? — Mintis išleisti studentų metraščių yra sena. Jau treči metai kaip diskutuojamos galimybės, sudarytos redakcinės komisijos ir įdėta daug pastangų šios minties įgyvendinimui. Tačiau darbas negavo tinkamos formos. Anksčiau planuotas metraščių turėjo būti gana platus, apimančias lietuvių studentų gyvenimą ir veiklą Nepriklausomoje Lietuvoje, tremties sąlygose bei Amerikoje ir kituose kraštuose. Deja šie visi planai atsimušė ir finansinių trūkumų sieną.

Kadangi mintis tokį metraščių išleisti yra sena ir gyva studentijoje, centro valdyba, apžvelgus galimybes, nori konkrečiai įgyvendinti šią idėją. Redakcijos nuomone, metraščių leidimą patėisina jo turinys. Medžiaga, surinkta tokiame metraštyje, istoriškai bus vertinga bei įdomi tiek mūsų visuomenėi, tiek patiems studentams. Metraščių išleisti paskatino ir šiais metais švenčiama Sąjungos 5 metų gyvavimo sukaktis. Vistiek daug kas per šiuos penkerius metus studentijos nuveikta ir daugelis akademiškai, baigę studijas, išliejo plačioj lietuviško gyvenimo srėvėn. Įdomu, pagaliau, ir patiems praveikti į studentijos veiklą, praleistą 5 metus Dėdės Samo žemėje.

— Teko patirti, jog anksčiau planuojamas metraščių turėjo būti gana plačios apimties tiek savo turiniu, tiek savo forma. Įdomu, kaip plačiai šis metraščių apžvelgs mūsų akademinio jaunimo gyvenimą?

— Metraščių sudarys maždaug 100 puslapių knygą, iliustruotą studentiškos veiklos nuotraukomis. Pats metraščių formatas bus 7x11". Taikant metraščių apimtį prie finansinių išteklių, teko keisti ir metraščių turinį. Buvo nutarta apsiriboti tik Lietuvos Studentų sąjungos gyvavimo laikotarpiu JAV-se.

— Kokia medžiaga sudarys metraščių turinį?

— Metraščių susidės iš trijų pagrindinių dalių: bendrinės, istorinės ir statistinės. Bendrinė dalį sudarys straipsniai, žvelgiant į akademinio taško į įvairias mūsų visuomenės bei studentijai aktualias problemas. Čia atsiminkamas akademiško galvojamasis kauriais visuomenės rūpimais klausimais. Kad šis metraščių neįstaus kaip pasimetęs našlatis lietuvių studentijos istorijoje, numatytas straipsnis, jungiant metraščių su visa lietuviško akademinio jaunimo praetimi. Straipsniuose bus žvelgiama į lietuviškumo problemą, mūsų politines laisvinimo pastangas, kuli turinį-visuomeninį gyvenimą, kūrybą ir mūsų, kaip individų, problemą.

Antrosios dalies turinys bus daugiau istorinio-kronikinio pobūdžio. Čia žvelgsime konkrečių faktų šviesoje į studentų veiklą tame laikotarpyje. Bus paliesta Sąjungos istorija (jos įsikūrimas, organizacinė struktūra, veikimo keliai, pavienių Sąjungos skyrių darbai bei akademinės organizacijos, kurioms priklauso studentija).

Trečias, statistinis skyrius vaizdžiai ir trumpai perduos pagrindinius duomenis apie studentiją paskutinių penkių metų bėgyje.

— Kaip planuojate išspresti finansinę problemą?

— Liet. Stud. sąj. centro, valdyba yra paskyrusi pinigų sumą, kurios užteks maždaug pusei metraščių išlaidų. Ši suma įgalins pradėti technišką metraščių leidimo darbą. Centro valdybos sumą ir likusį deficitą turėtų apmokėti pats metraščių sinauokime proga.

— Kada, jūsų manymu, metraščių išeis iš spaudos?

— Jai bendradarbiai laiku atsiųs straipsnius, galvojame, jog metraščių gali pasirodyti ateinančio pavasario pabigoje.

— Ko pageidautumėte iš studentijos, ryšium su metraščių leidimu?

— Mūsų pageidavimai labai paprasti. Prašome, kad tie kolegos, į kuriuos kreipsimės, neatsisakytų padėti, ir kad kiekvienas studentas išgytų metraščių, kai jis pasirodys.

AKTUALIJOS

Neseniai spaudoje buvo pasirodė visa eilė straipsnių, kurie rašė apie Mituanistikos kursų įsteigimą prie De Paul universiteto Chicagoje. Paskutinėmis žiniomis, lietuviai akademiškai gėdos nepadarė, nes užsiregistravo tikrai gražus skaičius.

Šią savaitę toje pačioje Chicagoje Lietuvos Studentų institutas pradėjo paskaitų ciklą "Modernišką kultūrą apraikių vertinimas". Tema įdomi, aktuali. Paskaitos vyks penktadienio vakarais. Studentai turėtų ir čia uolai dalyvauti. Tai bus papildomas universitete gaunamų žinių. Ypatinai vertėtų į šias paskaitas atkreipti dėmesį tiems kolegoms, kurie skundžiasi, kad jų specialybė apima siauresnę sritį ir jie neturį progos susipažinti su kitomis sritimis. Štai, čia viena proga, kurių tikrai reiki pasitaiko. Tikime, jog iš Chicagoje esančių daugiau kaip 200 kolegų, kursuose dalyvaus bent trečdalis.

Vienas mažas pageidavimas Instituto vadovybei: jei įmanoma, vertėtų paskaitas multiplikuoti rotatoriumi. Nevisi turės galimybės kursuose dalyvauti, ypatinai tie, kurie Chicagoje negyvena. Gi paskaitos naudingos, tad būtų tikrai malonu toms žinioms visiems pasinaudoti. Neabejojame, jog į šį pageidavimą jungsis ir kiti kolegos.

Viena kolegė atsiuntė redakcijai laišką, kuriame, tarp kitko, rašoma: "...būtų pravartu paraginti studentus pirkti ir siųsti tik lietuviškų kalėdinių sveikėlinimus, tuo paremiant lietuviškas organizacijas, vietoj išisiant pinigus amerikiečiams biznieriams. Juk yra nemažai net ir jaunimo ar akademinų organizacijų, kurios išleido kalėdines atvirutes. Tas turėtų būti daroma iš principo, neatsižvelgiant į mažus nepatogumus ar pastangas joms išgyti. Kam atiduoti pinigų svetimiejiems, jeigu, to pačio tikslo siekiant, galima paremti ir palaikyti savuosius? Tuo žygiu būtų atsiekiamas dar ir subtilisnis tikslas: įnešama lietuviškos, o ne amerikietiškos dvasios į čiaugų ir pažįstamų namus, prakalbama lietuviškai širdžiai mieliai žodžiais...

Galima būtų net ir amerikiečiams draugams siųsti lietuviškus sveikėlinimus, prirašant angliškai arba išverčiant lietuvišką tekstą, tuo paradant, kad mes turim ir savo atviručių, ir atskleidžiant jiems nors mažytę dalelytę lietuviško meno dvasios". Tikrai graži mintis. Ar daugelis iš mūsų esame tai ligi šio darę? O vistiek vertėtų tą daryti, ypatinai, kad šventės jau čia. Be to, dabartiniai pasaulio įvykiai beveik mus verčia panašaus pobūdžio darbus dirbti.

Kiek žinome, šiais metais skautai ir ateitininkai yra išleidę kalėdinius sveikėlinimus. O juk yra ir šiaip daug puikių gražių lietuviškų sveikėlinimų. Pa turėtų apmokėti pats metraščių sinauokime proga.

TRUMPAI IŠ VISUR

BENDROJOJ SAJUNGOJ. Chicagoje įvykęs suvažiavimas praėjo gražioje akademineje nuotaikoje. Gaila, kad daugelis chigagiečių kolegų nematė reikalo dalyvauti posėdžiuose. Kairurie dalyviai atvyko net iš New Yorko ar Los Angeles. Prisimena lietuviška patarlė: "Arti bažnyčios, toli nuo Dievo"... Dabar vyksta Stud. Salpos fondo vaju. Ar jau atlikai savo pareigą, mielas kolega?... New Yorko skyrius suruošė priešadventinį pasilinksminimą. Prieš tai įvykusiame susirinkime pašnekesį pravedė kol. Nargelavičius... Rochesterio skyriaus valdybon išrinkti A. Kurkulis (pirm.), A. Naujokas ir A. Grigolaitis... Clevelando skyriui priklauso 49 nariai. Paskutiniam susirinkime nutarta paremti Studentų Gairių leidimą ir suselpti kol. E. Šikėniūtę... Philadelphiaus studentai dalyvavo kovojančios Vengrijos reikalams rinklaivoje... Illinois univ. Urbanoje įvyko tartinė paroda, kurioje lietuviai turėjo savo parodėlę ir pasirodė meninėje programoje. Savaitę prieš tai tautinių šokių grupė buvo pakviesta pasirodyti tuo metu universitete vykstančiame JAV universitetų profesorus suvažiavime. Tautinių šokių grupė jau užsiregistravo dalyvauti šokių šventėje Chicagoje... Naujas Lituanus adresas: 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.... St. Louis skyriaus narys Rimantas Petrikas tragiskai žuvo Padėkos Dienos išvakarėse, AP redakcija ir visa lietuviškoji studentija tėveliams ir sesutei reiškia gilią užuojautą.

PAS SANTARIECIUS. Padėkos Dieną Chicagoje įvyko Santaros susibūrimas — bendra vakarienė... Urbanoje Santaros skyriui vadovauja A. Kerelis (pirm.), A. Venclovalis ir E. Zabaruskaitė... Chicagoje lietuvių respublikonų laimėjimo baliuje dalyvavo keletas santariečių... Detroito buvo susirinkę santariečiai veikėjai pasitarimui... Korp! Neo Lithuania ir Tautinių Korporacijų Sambūrio šventėje matėsi visa eilė santariečių.

ZVILGSNIS Į SKAUTUS. Iš spaudos išėjo pirmas numeris anglų kalba biuletinio "Lithuanian Scout Activities"... G. Kurpis patvirtintas Bostono skautų tuntininko pavaduotoju... Ten pat įkurtas skautų akademių būrelis... V. Pileika, A. Kudirkas ir P. Bernotas davė korp! Vyties žodį Hartforde... A. Dundzila paskirtas vadovauti Dariaus ir Girėno draugovei Los Angeles... J. Ulėnas išrinktas New Yorko korp! Vyties pirmininku... Skautės akademiškos D. Ozelytė, D. Micevičiūtė ir R. Firantaitė pakeltos tikrosiomis narėmis Urbanoje... Chicago korp! Vyties valdyba sudaro A. Mickevičius (pirm.), R. Korzonas, Z. Viskanta, R. Vežys ir A. Jakubauskas... V. Černius yra Chicago oro skautų draugovės globėju... Padėkos dieną Chicagoje įvyko skautų akademių pasilinksminimas.

ATEITININKŲ VEIKLOJE. Vakariųjų draugovių valdybų suvažiavimas buvo Chicagoje Padėkos dieną... Detroito draugovės valdybon jeina N. Čūrys (pirm.), A. Ruseckas, P. Zarankas, J. Polikaitis ir K. Stankus. Revizijos komisijon išrinkti D. Mikaitė, V. Pajaujytė ir J. Šverekis... New Yorko stud. at-kai bendrai dalyvavo "Inherit the Wind" vaidinime, po kurio įvyko susirinkimas su diskusijomis apie matytą veiklą... Paryžiaus at-kai valdybon jeina akademiškai R. Bačkis ir L. Pabedzinskas... V. Skrupskelytė atstovavo at-kus Pax Romanos suvažiavime Ottawoje, Kanadoje... J. Končius (pirm.), F. Palubinskas ir V. Dudėnas sudaro Chicago korp! Kęstutis valdyba... P. Povilaitis yra Naujųjų Metų sutikimo komisijos pirmininkas Chicagoje... A. Dzikas dalyvavo prof. S. Šalkauskio mūnėjimo programoje New Yorko, o G. Gaubytė rūpinosi salės papuošimu... Chicago stud. at-kai suruošė susikauptimo dieną pas Tėvus Saležiečius.

DARBAI IR VARDAI. A. Andriūšaitytė ir E. Likanderis sukūrė šeimą. V. Vaitkevičius vedė V. Simanavičiūtę. Jauniesiems linkime giedrios šeimyninės laimės... A. Brazdžionis pradėjo dėstyti Bostono lituanistikos mokykloje... A. Banelis, Z. Lapinas, K. Manglicaus, V. Paulius ir E. Vaškėlis kandidatavo į Kanados LB Krašto Tarybą... A. Landsbergis ir R. Šilbajoris dalyvavo Demokratinės Darbo Talkos ruoštoje literatūros vakaro programoje... V. Valaitis gavo diplomą ir piniginę premiją finalinėse visos Amerikos fotografijos varžybose, kuriose dalyvavo 95 laikraščiai... D. Lapinskas dirgavo N. Anglijos konservatorių chorui, kuris tarp kitų kūrinių išpildė ir vieną Darjaus kompoziciją... B. K. Sulskis gavo chemijos magistro laipsnį Creighton univ. Omahoje... V. Valaitienė laimėjo pirmą vietą Ohio univ. stato teniso pirmenybėse moterų grupėje... A. Kasiulaitis sekretoriavo Clevelando rajono LB suvažiavime...

V. Vardys per Milwaukee televizijos stotį pravedė pasikalbėjimą su vengrų profesoriumi apie dabartinį Vengrijos įvykius... L. Narbutis išrinktas į Balso Roselando skyriaus revizijos komisiją Chicagoje... V. Vygtantas ir E. Šulaitis priklauso tautinių šokių šventės propagandos komisijai... J. Vairiakovis jeina į Am. Liet. Inž. ir Architektų Chicago skyriaus valdybą... R. Šomkaitė pradėjo dirbti didelėje valsty gaminimo bendrovėje kaip asociate scientist naujų valsty išvystymo skyriuje... P. Zarankas dalyvavo Balso selmo meninėje programoje Detroito... Annhurst kolegijos lietuvaitės studentės turėjo J. Billino seminarą. Referentėmis buvo R. Tonkūnaitė, D. Giedraitytė ir A. Kalvaitytė. Toje pačioje kolegijoje į akademinis rūbus buvo įvilktos ir 4 lietuvaitės: Z. Bernotaitė, R. Durickaitė, D. Pareigytė ir L. Tumšaitė... E. Orentas gavo bakaluro laipsnį buhalterijos srityje Chicagoje.

ALUMNAI VEIKIA. Chicago alumnų susirinkime kalbėjo B. Mačiulis apie "Lietuvos ir Latvijos ūkinio pažangumo palyginimą"... L. Valiuko iniciatyva įvyko steigiamasis Los Angeles alumnų susirinkimas... New Yorko alumnų valdyba sudaro R. Pukytis (pirm.), G. Mačiūnaitė ir V. Steponavičius.

STUDENTAI POLITIKOJE. L. Betkuskaitė, M. Grigaravičiūtė, G. Laužikaitė, D. Modestavičiūtė, D. Rutkaitė, D. Sabaluskaitė ir R. Vėžys talkino Illinois lietuvių respublikonų ruoštam lietuvių susirinkimui... V. Adamkavičius ir R. Mielzėlis jeina į Illinois lietuvių respublikonų organizacinį komitetą... L. Valukas aktyviai darbuojasi Kalifornijos lietuvių respublikonų komitete... New Yorko studentų skyrius pasiuntė rezolucijas Prez. Eisenhoweriui ir Laisvosios Vengrijos komitetui.